

Kallelse och föredragningslista

Beslutsinstans: Samhällsbyggnadsutskottet

Plats och tid för sammanträde: Flygelbyggnaden
torsdag 26 januari 2017, 08:30

Ärenden:

1	Information Persborgsområdet - Sveco		
2	Templet - markbyte, servitut för väg och nya tomter	2017/26 26	2 - 23
3	Information om luppundersökningen - Stina Evbjer		
4	Försäljning av mark till Hedlunds Trävaru AB	2017/58 423	24 - 26
5	Planprioriteringslista 2017	2017/59 214	27 - 29
6	Planuppdrag - Ändring av detaljplan B281, del av Kyrkoherdebostället	2017/60 214	30 - 31
7	Granskning av detaljplan för Lerdal 31:28 (Werkmästaren)	2013/299 214	32 - 57
8	Medborgarförslag om att bygga en rondell vid infarten till gamla vägen till Vikabyn	2016/506 31	58 - 60
9	Remiss - Naturreservatet Jutjärn i Rättviks kommun	2016/688 215	61 - 103

Välkomna!

Hans Furn
Ordförande

Elisabeeth Cederberg
Sekreterare

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Mark- och planerheten
Annika Varghans, 0248-70 152
annika.varghans@rattvik.se

Samhällsbyggnadsutskottet

Templet - markbyte, servitut för väg och nya tomter

Ärendebeskrivning

Kommunen har kontaktats DVAAB (Dala Vatten och Avfall AB) som vill hitta en lösning för att dra fram väg till sin vattenreservoar som ligger på kommunens fastighet Nittsjö 14:6 vid Templet. Se bilaga 1

DVAAB har tidigare varit i kontakt med fastighetsägaren för Nittsjö 14:8 och 14:11, se bilaga 1, för att nå en överenskommelse om att få nyttja befintlig väg, samt anlägga ny väg på dessa fastigheter utan att lyckats.

Vid en träff den 2 december 2016 träffades representanter från förvaltningen, DVAAB och fastighetsägaren på plats för att föra en dialog i frågan. Fastighetsägarens önskemål är att byta mark med kommunen, vilket tidigare under åren diskuterats, samt att få så lite trafik och intrång som möjligt på sina fastigheter.

Vid träffen enades parterna om följande förslag, som gynnar samtliga parter:

1. Kommunen byter mark med fastighetsägaren i enlighet med bilaga 2. Värdering av aktuell mark genomförs och ersättningen regleras mellan fastighetsägaren och kommunen.
2. DVAAB får dra väg över fastighetsägarens mark i östra kanten mot stenvuren och sedan över på kommunens blivande fastighet (efter markbytet) på norra sidan stenvuren och fram till vattenreservoaren, se bilaga 3.
3. Kommunen söker styckning av två tomter i samband med markbytet, enligt bilaga 4.

Ovanstående förslag är positivt för samtliga parter. Fastighetsägaren får sitt önskade markbyte med kommunen och minskat intrång, DVAAB får till en väg, via servitut, till vattenreservoaren och kommunen får två tomter samt väg till dessa som anläggs och underhålls av DVAAB.

Bilagor

Bilaga 1. Nuläge.

Bilaga 2. Markbyte med fastighetsägaren.

Bilaga 3. DVAAB´s vägdragning.

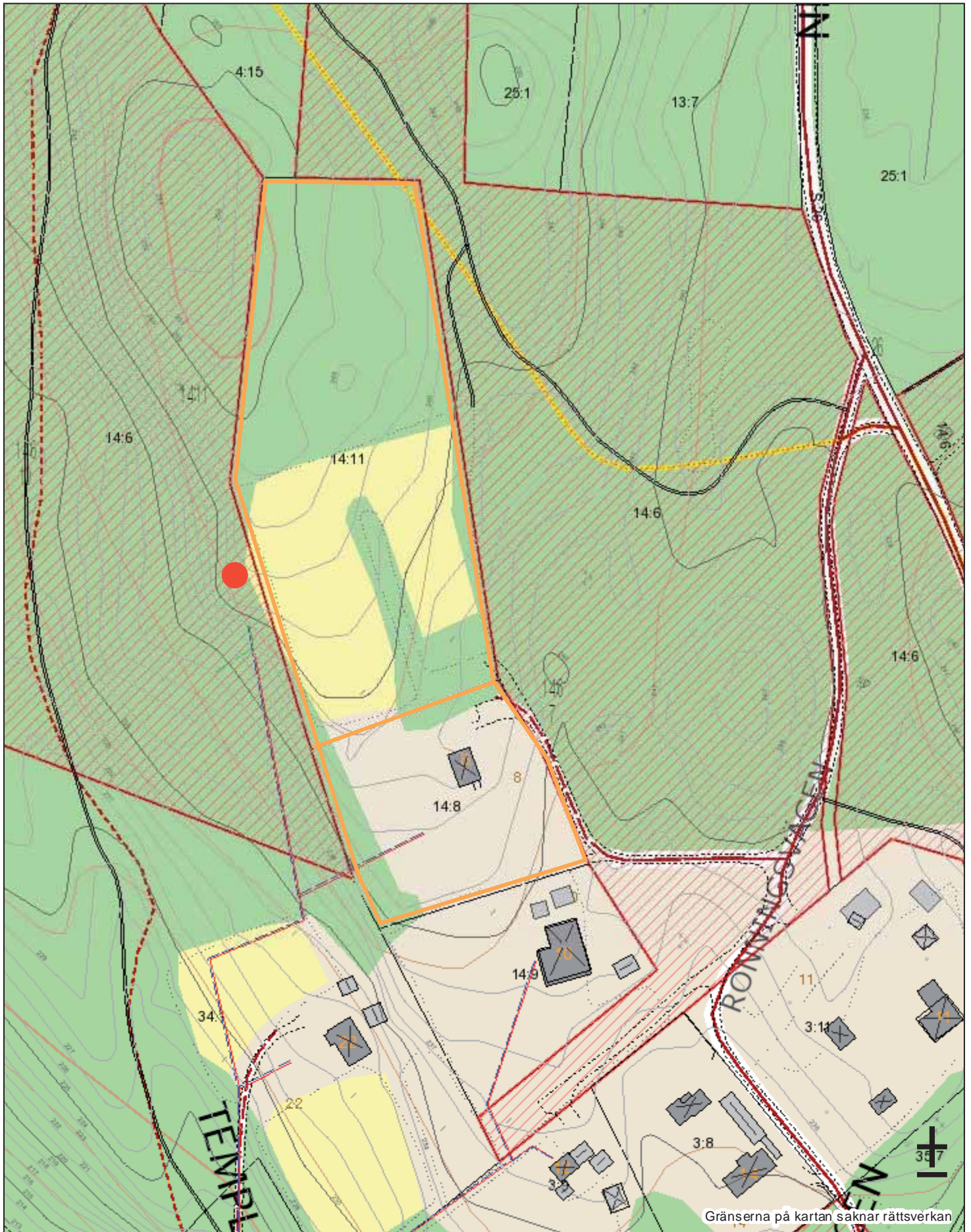
Bilaga 4. Styckning av två tomter och önskat slutresultat..

Förvaltningens förslag till beslut

Anta förvaltningens förslag samt uppdra till förvaltningen att verkställa detsamma.

Bo Bifrost
T.f. Förvaltningschef

Annika Varghans
Markansvarig

50 0 50 100 [m]

Fastighet

Adress

Arealinformation

Ursprung / tidigare beteckning

Samfällighet/Gemensamhetsanläggningar

Deläggande fastigheter

Lagfart/Tomträtt

[Gå till detaljer](#)

Fastighetsägandeförändring

Fastighetsrättsligt (summering)

[Gå till detaljer](#)

Fastighetsrättsligt (information samt berörkrets)

Fastighetsrättsligt (pågående ärenden)

Fastighetsrättsligt (övrigt)

Avskild mark

Avregistrering

Ändamål/Förvaltning

Plan (summering)

Hänvisning

Inteckning (kommer att debiteras)

Taxering

[Gå till detaljer](#)

Byggnad

[Gå till detaljer](#)

Befolkning

ByggReda

Extens

MiljöReda

WinSam

WinVAs

WebDEB

Alarmos

EDP Future

EDP Vision

Castor

Fastighet detaljer

Registerenhet

Fastighet status:	Levande	Objekttyp:	Fastighet
Kommun:	Rättvik	Preliminär typkod:	
Uppgift om tomträtt:		Nyckelkod:	
Har 3D-områden:	N	Allmän del senast ändrad:	00000000
Urholkas av 3D-områden:	N	Inskrivningsdel senast ändrad:	
Ägarlägenhetfastighet:	N	Aktualitetsdatum inskrivningsdelen:	
Urholkas av ägarlägenhetfastighet:	N	Unik identitet:	909a6a7a-0f6e-90ec-e040-ed8f66444c3f
Tätort/Stadsdel:		Tomtnummer:	

Anteckning

Redovisning rättigheter ofullständig:	J
Andelar samfällighet ofullständig:	N

Jordnatur krono:	N
Deläggande fastigheter ofullständig:	N
Allmän del ofullständig:	N
Allmän del under ajourföring:	N
Inskrivningsdel ofullständig:	
Inskrivningsdel under ajourföring:	
Äldre tomträtt:	
Oklara inskrivningsförhållande:	
Ej ajourförd efter LM avisering:	
Andelstal avser utförande/drift:	
Andelstal avser drift:	
Styrelse får ändra andelstal:	
Beräknat andelstal:	

Anmärkning

Koordinat/Areal

Mediankoordinat

Historik

Distrikt

Information

Övrig distriktsinformation

Registerkarta

Ajourförande myndighet

Status på lantmäteriförättning

Pågående ärenden

Taxering detaljer

Samtaxerade registerenheter

Värderingsenhet

Lantbruk

Skog

Skogsimpedimentsmark

Åkermark

Betesmark

Ekonomibyggnad

Byggnad på övrigt kraftverk

Mark på övrigt kraftverk

Byggnad på vattenfallsenhet

Mark på vattenfallsenhet

Småhusmark

Småhusmark lantbruk

Småhusbyggnad

Småhusbyggnad på lantbruk

Hyreshusmark för bostäder

Hyreshusmark för lokaler

Hyreshusbyggnad för bostäder

Hyreshusbyggnad för lokaler

Täktmark

Industrimark

Industribyggnad värderad enligt produktionskostnadsmetoden

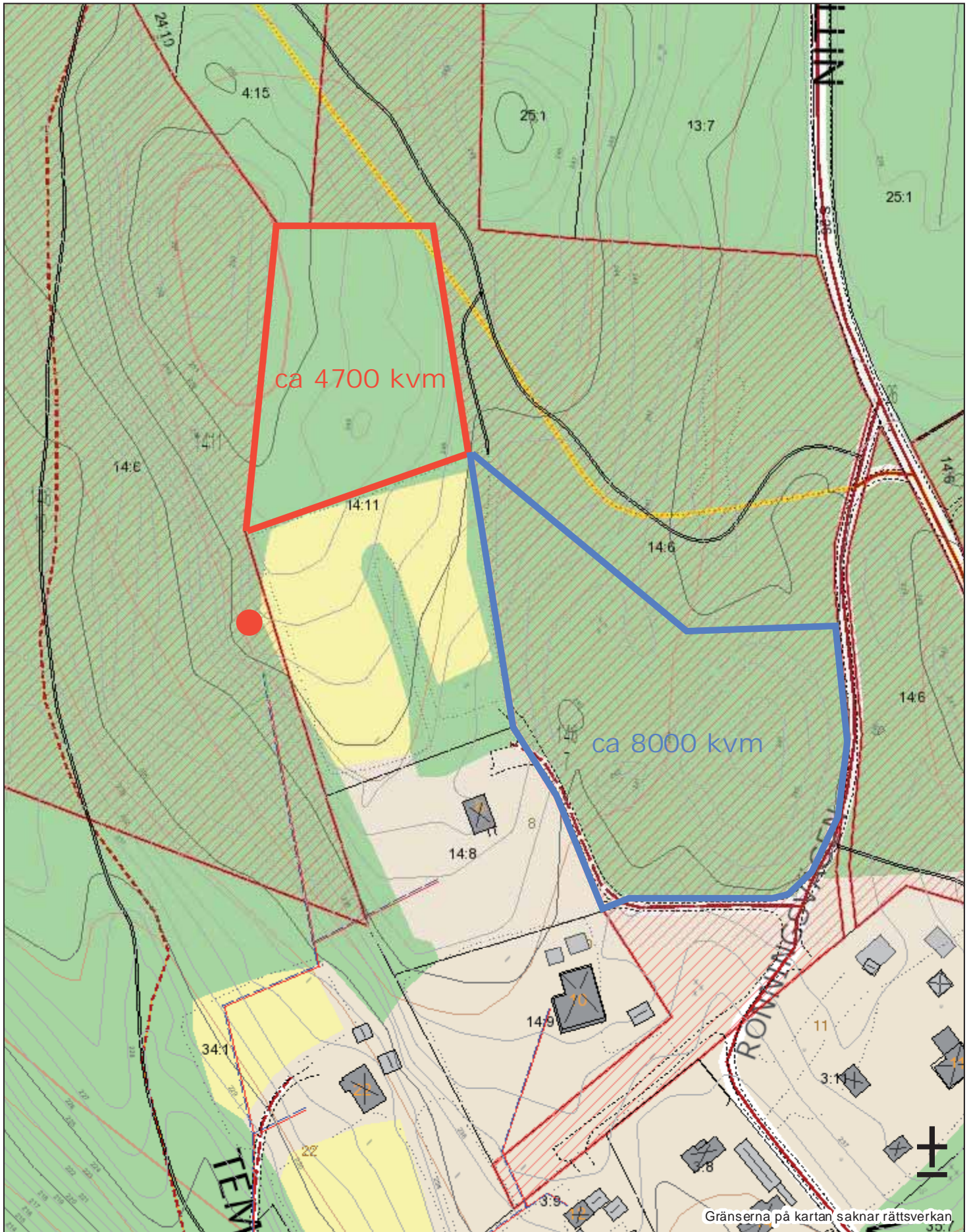
Produktionslokal värderad enligt avkastningsmetoden

Kontor värderat enligt avkastningsmetoden

Lager värderat enligt avkastningsmetoden

Industribyggnad under uppförande

Byggnad detaljer

50 0 50 100 [m]

Fastighet

Adress

Arealinformation

Ursprung / tidigare beteckning

Samfällighet/Gemensamhetsanläggningar

Deläggande fastigheter

Lagfart/Tomträtt

[Gå till detaljer](#)

Fastighetsägandeförändring

Fastighetsrättsligt (summering)

[Gå till detaljer](#)

Fastighetsrättsligt (information samt berörkrets)

Fastighetsrättsligt (pågående ärenden)

Fastighetsrättsligt (övrigt)

Avskild mark

Avregistrering

Ändamål/Förvaltning

Plan (summering)

Hänvisning

Inteckning (kommer att debiteras)

Taxering

[Gå till detaljer](#)

Byggnad

[Gå till detaljer](#)

Befolkning

ByggReda

Extens

MiljöReda

WinSam

WinVAs

WebDEB

Alarmos

EDP Future

EDP Vision

Castor

Fastighet detaljer

Registerenhet

Fastighet status:	Levande	Objekttyp:	Fastighet
Kommun:	Rättvik	Preliminär typkod:	
Uppgift om tomträtt:		Nyckelkod:	
Har 3D-områden:	N	Allmän del senast ändrad:	00000000
Urholkas av 3D-områden:	N	Inskrivningsdel senast ändrad:	
Ägarlägenhetfastighet:	N	Aktualitetsdatum inskrivningsdelen:	
Urholkas av ägarlägenhetfastighet:	N	Unik identitet:	909a6a7a-0f6e-90ec-e040-ed8f66444c3f
Tätort/Stadsdel:		Tomtnummer:	

Anteckning

Redovisning rättigheter ofullständig:	J
Andelar samfällighet ofullständig:	N

Jordnatur krono:	N
Deläggande fastigheter ofullständig:	N
Allmän del ofullständig:	N
Allmän del under ajourföring:	N
Inskrivningsdel ofullständig:	
Inskrivningsdel under ajourföring:	
Äldre tomträtt:	
Oklara inskrivningsförhållande:	
Ej ajourförd efter LM avisering:	
Andelstal avser utförande/drift:	
Andelstal avser drift:	
Styrelse får ändra andelstal:	
Beräknat andelstal:	

Anmärkning

Koordinat/Areal

Mediankoordinat

Historik

Distrikt

Information

Övrig distriktsinformation

Registerkarta

Ajourförande myndighet

Status på lantmåteriförättning

Pågående ärenden

Taxering detaljer

Samtaxerade registerenheter

Värderingsenhet

Lantbruk

Skog

Skogsimpedimentsmark

Åkermark

Betesmark

Ekonomibyggnad

Byggnad på övrigt kraftverk

Mark på övrigt kraftverk

Byggnad på vattenfallsenhet

Mark på vattenfallsenhet

Småhusmark

Småhusmark lantbruk

Småhusbyggnad

Småhusbyggnad på lantbruk

Hyreshusmark för bostäder

Hyreshusmark för lokaler

Hyreshusbyggnad för bostäder

Hyreshusbyggnad för lokaler

Täktmark

Industrimark

Industribyggnad värderad enligt produktionskostnadsmetoden

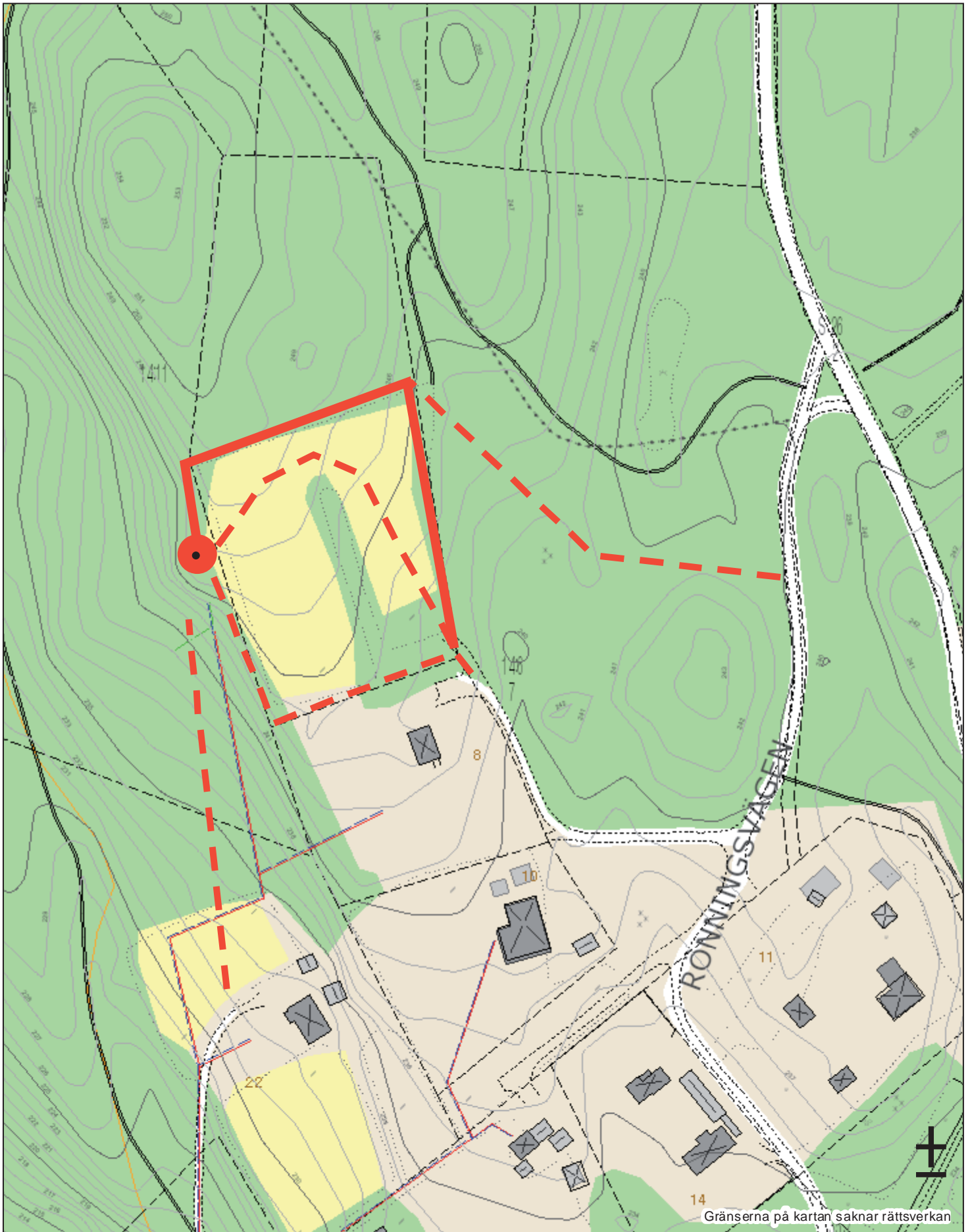
Produktionslokal värderad enligt avkastningsmetoden

Kontor värderat enligt avkastningsmetoden

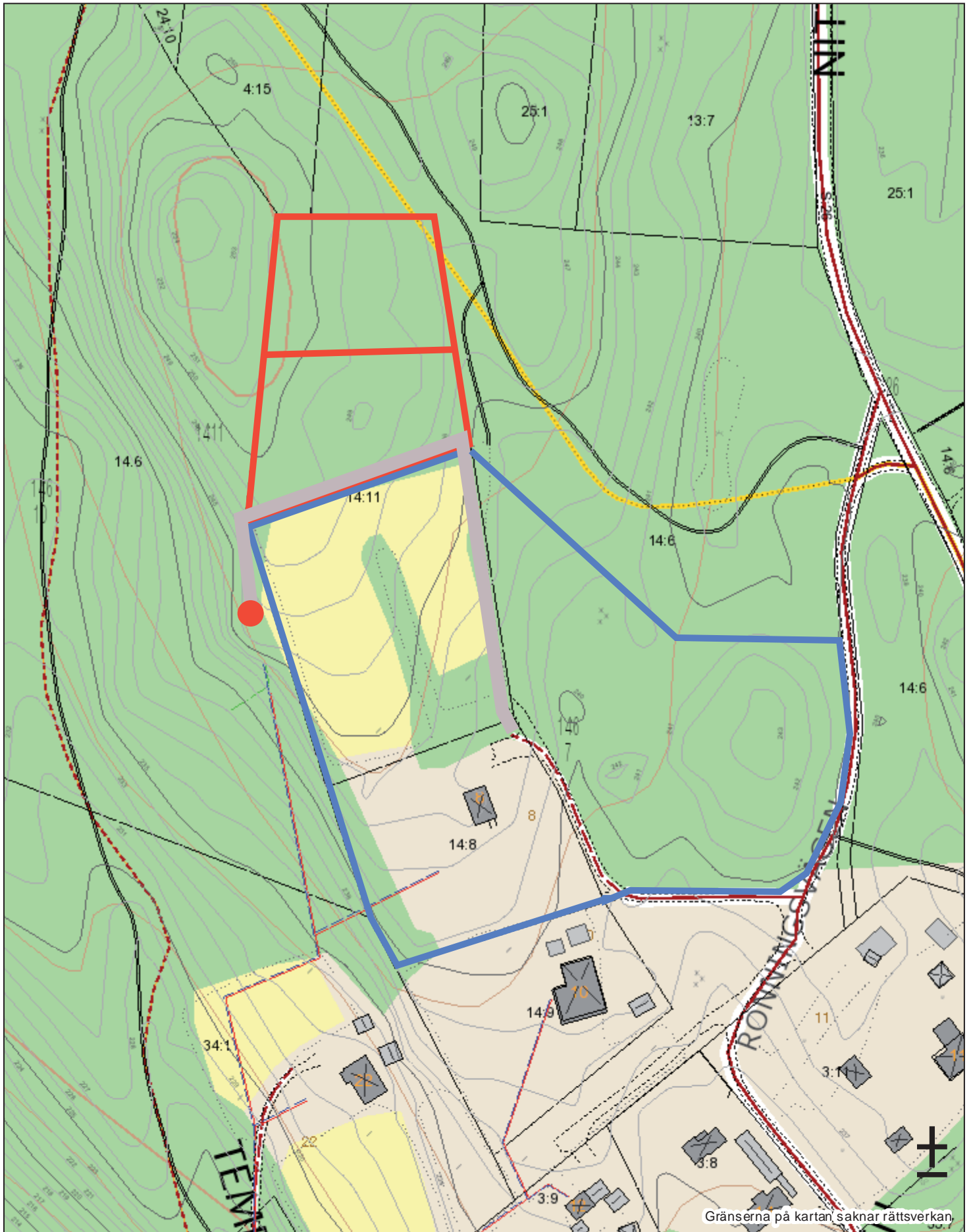
Lager värderat enligt avkastningsmetoden

Industribyggnad under uppförande

Byggnad detaljer

50 0 50 100 [m]

50 0 50 100 [m]

Fastighet

Adress

Arealinformation

Ursprung / tidigare beteckning

Samfällighet/Gemensamhetsanläggningar

Deläggande fastigheter

Lagfart/Tomträtt

[Gå till detaljer](#)

Fastighetsägandeförändring

Fastighetsrättsligt (summering)

[Gå till detaljer](#)

Fastighetsrättsligt (information samt berörkrets)

Fastighetsrättsligt (pågående ärenden)

Fastighetsrättsligt (övrigt)

Avskild mark

Avregistrering

Ändamål/Förvaltning

Plan (summering)

Hänvisning

Inteckning (kommer att debiteras)

Taxering

[Gå till detaljer](#)

Byggnad

[Gå till detaljer](#)

Befolkning

ByggReda

Extens

MiljöReda

WinSam

WinVAs

WebDEB

Alarmos

EDP Future

EDP Vision

Castor

Fastighet detaljer

Registerenhet

Fastighet status:	Levande	Objekttyp:	Fastighet
Kommun:	Rättvik	Preliminär typkod:	
Uppgift om tomträtt:		Nyckelkod:	
Har 3D-områden:	N	Allmän del senast ändrad:	00000000
Urholkas av 3D-områden:	N	Inskrivningsdel senast ändrad:	
Ägarlägenhetfastighet:	N	Aktualitetsdatum inskrivningsdelen:	
Urholkas av ägarlägenhetfastighet:	N	Unik identitet:	909a6a7a-0f6e-90ec-e040-ed8f66444c3f
Tätort/Stadsdel:		Tomtnummer:	

Anteckning

Redovisning rättigheter ofullständig:	J
Andelar samfällighet ofullständig:	N

Jordnatur krono:	N
Deläggande fastigheter ofullständig:	N
Allmän del ofullständig:	N
Allmän del under ajourföring:	N
Inskrivningsdel ofullständig:	
Inskrivningsdel under ajourföring:	
Äldre tomträtt:	
Oklara inskrivningsförhållande:	
Ej ajourförd efter LM avisering:	
Andelstal avser utförande/drift:	
Andelstal avser drift:	
Styrelse får ändra andelstal:	
Beräknat andelstal:	

Anmärkning

Koordinat/Areal

Mediankoordinat

Historik

Distrikt

Information

Övrig distriktsinformation

Registerkarta

Ajourförande myndighet

Status på lantmäteriförättning

Pågående ärenden

Taxering detaljer

Samtaxerade registerenheter

Värderingsenhet

Lantbruk

Skog

Skogsimpedimentsmark

Åkermark

Betesmark

Ekonomibyggnad

Byggnad på övrigt kraftverk

Mark på övrigt kraftverk

Byggnad på vattenfallsenhet

Mark på vattenfallsenhet

Småhusmark

Småhusmark lantbruk

Småhusbyggnad

Småhusbyggnad på lantbruk

Hyreshusmark för bostäder

Hyreshusmark för lokaler

Hyreshusbyggnad för bostäder

Hyreshusbyggnad för lokaler

Täktmark

Industrimark

Industribyggnad värderad enligt produktionskostnadsmetoden

Produktionslokal värderad enligt avkastningsmetoden

Kontor värderat enligt avkastningsmetoden

Lager värderat enligt avkastningsmetoden

Industribyggnad under uppförande

Byggnad detaljer

SBU

Försäljning av mark till Hedlunds Trävaru AB, Furudal

Ärendebeskrivning

SUF har fått förfrågan från Hedlunds Trävaru AB där de önskar förvärva ett större markområde av fastigheten Näset 196:1 som ägs Rättviks kommun.

Hedlunds Trävaru AB avser att använda området för:

- Utbyggnad av timmerplanen med tillhörande anordningar
- Bullerskydd mot samhället. Här vill man förvissa sig om att den skog som finns på aktuell del av fastigheten får stå kvar som ett bullerskydd.

Markområdet omfattar ca 16,5 hektar och består till största delen av gallringsskog. Uppskattat virkesförråd ca 1200 m³sk.

En oberoende värdering av området ska göras och en ev. försäljning sker sedan till värderat pris.

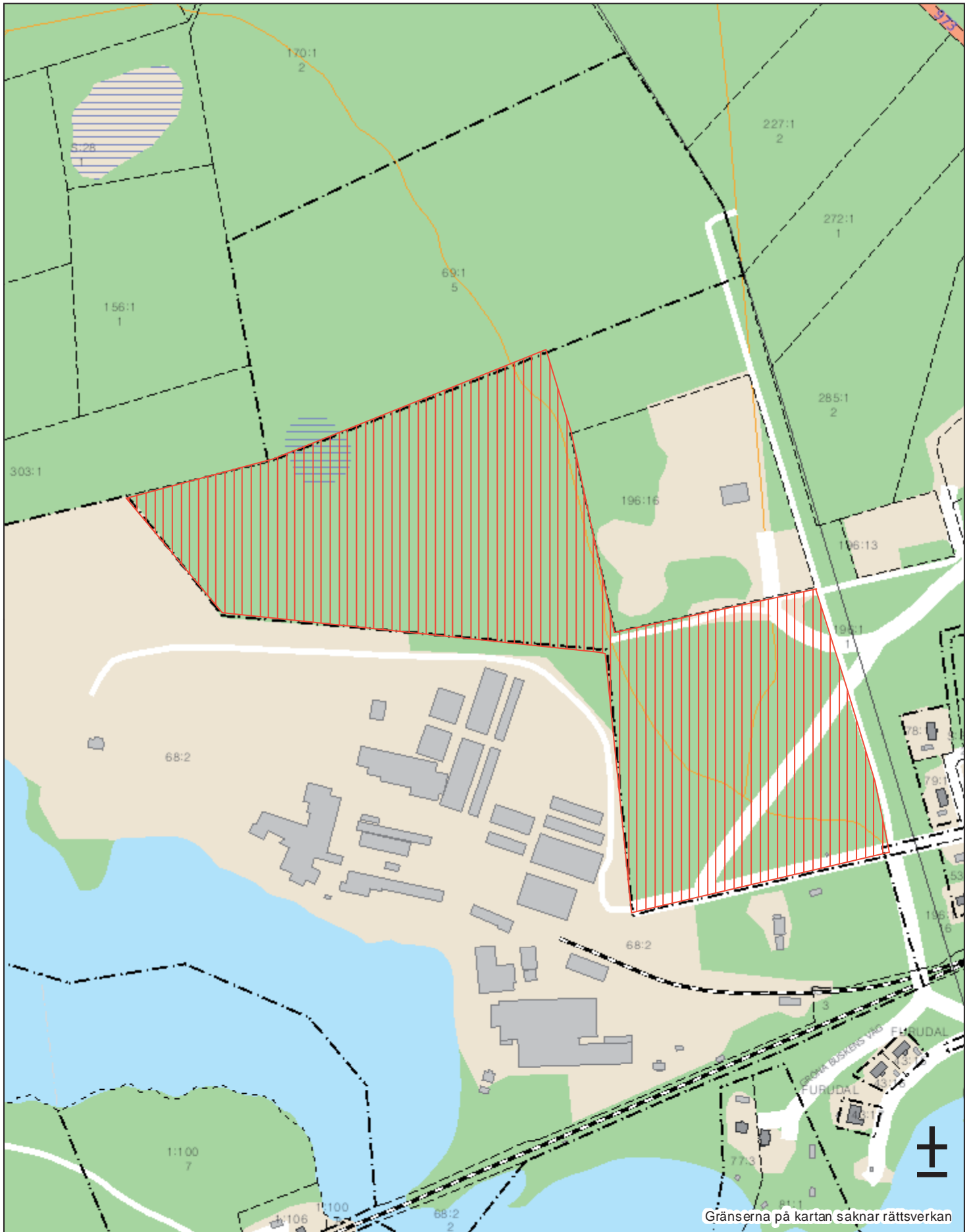
I samband med att försäljningsdiskussionerna med Hedlunds är tanken att även reda ut de frågetecken och synpunkter som finns från vägföreningen i Furudal avseende tillfartsvägar, skyltning med mera.

Förvaltningens förslag till beslut

- Att förvaltningen får i uppdrag att värdera och försälja det aktuella markområdet till Hedlunds Trävaru AB
- Att förvaltningen i samband med att försäljningen av mark genomförs även får i uppdrag att tillsammans med vägföreningen i Furudal utreda de frågetecken som finns avseende tillfartsvägarna till Sågverket m.fl fastighetsägare i området.
- Att förvaltningen efter genomförd försäljning får öronmärka försäljningsintäkten att användas för inköp av ny lämplig mark.

Bo Bifrost
Tf Förvaltningschef

Anders Sydén
Mark- och planchef

50 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 [m]

Planprioriteringslista

2017-01-16

Ärende	Status	Prio	Uppdrag	Syfte
ÖVERSIKTLIG PLANERING				
Kommuntäckande översiktsplan inkl. delområden (tätorterna)	Arbete pågår	1	1998	Gällande ÖP är förklarad inaktuell
FÖP Södra Rättvik	Stort behov för bygglov/nämnd	1	????	
DETALJPLAN/ OMRÅDESBESTÄMMELSER				
Prio 1				
DP för Lerdal 31:28 (Werkmästergatan)	Arbetet pågår efter upphävande	1	2013	Villatomter (5 st)
Mangeln 1 Fellbys/Prästskogsvallen	Arbete pågår	1	2016	Flerbostadshus
DP Lerdal 62:36 & 14:50 Lissbrändan 4	Arbete pågår	1	2016	Villatomter (4 st)
* Ändring av DP B281 (Siljansbadets camping/ del av kyrkoherdebostället)	Väntar på planuppdrag	1	?	Ändring för att möjliggöra camping
Prio 2				
DP Aktivitets - och skatepark Stranden	Inväntar ev. beslut på ett DP ska göras	2	2015	Ändrat till kontorsmark? pga. avtal
DP Gärdebyn 4:3 m fl (Vidablick)	Arbetet pågår efter upphävande	2	2010	Villatomter samt utveckling av verksamhet med möjlighet till kontor
DP Sjurberg 7:29/32:3 m.fl. (Persborg)	Framtaget förslag till program ska diskuteras inför beslut om planuppdrag	2	2015	Ändrad användning till bostäder
DP Rättviks Folkpark m.fl.	Begära nytt planuppdrag efter kontakt med berörda verksamheter	2	Förnyas (äldre uppdrag)	Planläggning av befintlig verksamhet vid camping och Folkparksområdet med omgivningar
DP Båthamnen/Reningsverket inkl. "Sjöstad"	Konsult upphandlas av	2	2015	Möjliggöra för båthus, brygga och

	exploatören			strandpromenad
Lilla industriområdet	Begära planuppdrag	2	20??	
Vilande				
DP del av Vikarbyn 42:41 m.fl. (Sågenområdet) samt upphävandet av strandområdet	Avvaktar saneringsarbete	3	Förnyas (äldre uppdrag)	Flerbostadshus/Kontor
DP för del av Rättviks prostgård 1:17 (Kyrkudden) ETAPP 1	Samråd genomfört, just nu vilande	3	2014	Ändring av befintlig plan gällande skolans område
DP för del av Rättviks prostgård 1:17 (Kyrkudden) ETAPP 2	Avvaktar intressent	3	2014	Exploatering av övrig del för bostadsbebyggelse
DP för del av Lissbrändan	Aktuellt? Bedöms inte vara aktuellt i dagsskedet.	3	2004	Översyn av del av gällande detaljplan för att möjliggöra byggandet av mindre enheter av flerbostadshus
DP Folkparksområdet, Vikarbyn	Avvaktar intressent	3	Saknas?	Flerbostadshus (8-12 lgh)
DP för del av Stranden	Aktuellt?	3	2008	Möjliggöra långsiktigt utnyttjade av evenemangsytor i enlighet med utvecklingsplanen
DP för del av Rättvik 1:5 m.fl. (Långbryggevägen)	Aktuellt?	3	2007	Ändring av detaljplan för att medge att området användas till permanent camping
DP Tenninge, Furudal	Avvaktar intressent samt LIS-arbetet	3	2008	Nytt fritidshusområde
DP för Lerdal 36:36 (Lerdalshöjden)	Aktuellt?	3	2010	Möjliggöra utbyggnad av hotellverksamheten
DP Lillön Öja	Avvaktar LIS-arbetet	3	2006	Detaljplanen avser anordnande av väg, VA-försörjning och tillgänglighet för allmänheten
DP för Moldnäsudden, Furudal	Saknas intresse	3	2006	Villatomter
DP för Särnagårdsområdet, Furudal	Saknas intresse	3	2006	Villatomter
DP Bul Jerks väg	Saknas intresse	3	2004	Villatomter (3)

Förfrågningar/Framtida behov och önskemål

Ärende	Syfte	Status
ÖVERSIKTLIG PLANERING		
DETALJPLAN/OMRÅDESBESTÄMMELSER		
DP Lerdal 82:1 (se även <i>Uppdrag, Lissbrändan</i>)	Ändring för att skapa två tomter på prickmark	Ingå i Lissbrändan?
DP Campingen Stranden	Utfyllnad	Vilande från intressent
DP Rättviken/båthamnsområdet	Utfyllnad för verksamhet/rekreation/ev. bostäder	Avvakta öp
DP för Stora industriområdet	Avslutning av industriområdet mot naturområdet i norr	Avvakta öp
DP kv Björken	Flerbostadshus	Inget intresse
DP Furudals bruk		Aktuellt?
DP Industrimark Furudal		Aktuellt?
DP Harasviken	Ändring för att utöka byggrätter	
DP Köpmannen södra Domus		
DP Hjortgårdskorset	Förbättra trafiksäkerheten i korsningen	Aktuellt?
OB Söderås/Utby/Altsarbyn/Bäck	Översiktligt reglera användningen	Ingå i FÖP Södra Rättvik
OB Bingsjö by	Översiktligt reglera användningen	Behov?
OB Utanåker – Västergrav	Översiktligt reglera användningen	Ingå i FÖP Södra Rättvik
OB Tina by	Översiktligt reglera användningen	Ingå i FÖP Södra Rättvik
OB Lövsveden, Sjurberg-Persborg	Översiktligt reglera användningen	Behov utöver Persborg?
OB Råberget	Översiktligt reglera användningen	
OB Arvåsen	Översiktligt reglera användningen	
Översyn av byggnadsplanen för Vikarbyn	Inaktuell i flera delar och behöver ses över...	

Planbesked, ändring av detaljplan, B 281

Ärendebeskrivning

I detaljplan B 281, Daterad 1993-11-12, är området längst norrut inlagt som naturmark (benämnt ö på kartan)

Rättviks camping (Grönklittsgruppen) har stort behov av att utöka sitt campingområde. Kommunen har fått en förfrågan om det är möjligt att utöka campingområdet och även nyttja detta område för campingändmål.

Marken ägs av kyrkan som ställt sig positiva till att upplåta området till Grönklittsgruppen.

Området i gällande detaljplan är utlagt som naturmark. Planbestämmelserna anger att området är ” **Naturområde som utgör skyddsområde mot kyrkudden. Naturkaraktären skall bevaras. Uppställning av tält och husvagnar är inte tillåten**”

För att möjliggöra en utökning av campingområdet måste således en del av detaljplanen ändras.

Förvaltningens förslag till beslut

Att Samhällsutvecklingsförvaltningen får ett planbeskedsbeslut att påbörja arbetet med ändring av aktuell detaljplan.

Bo Bifrost
Tf Förvaltningschef

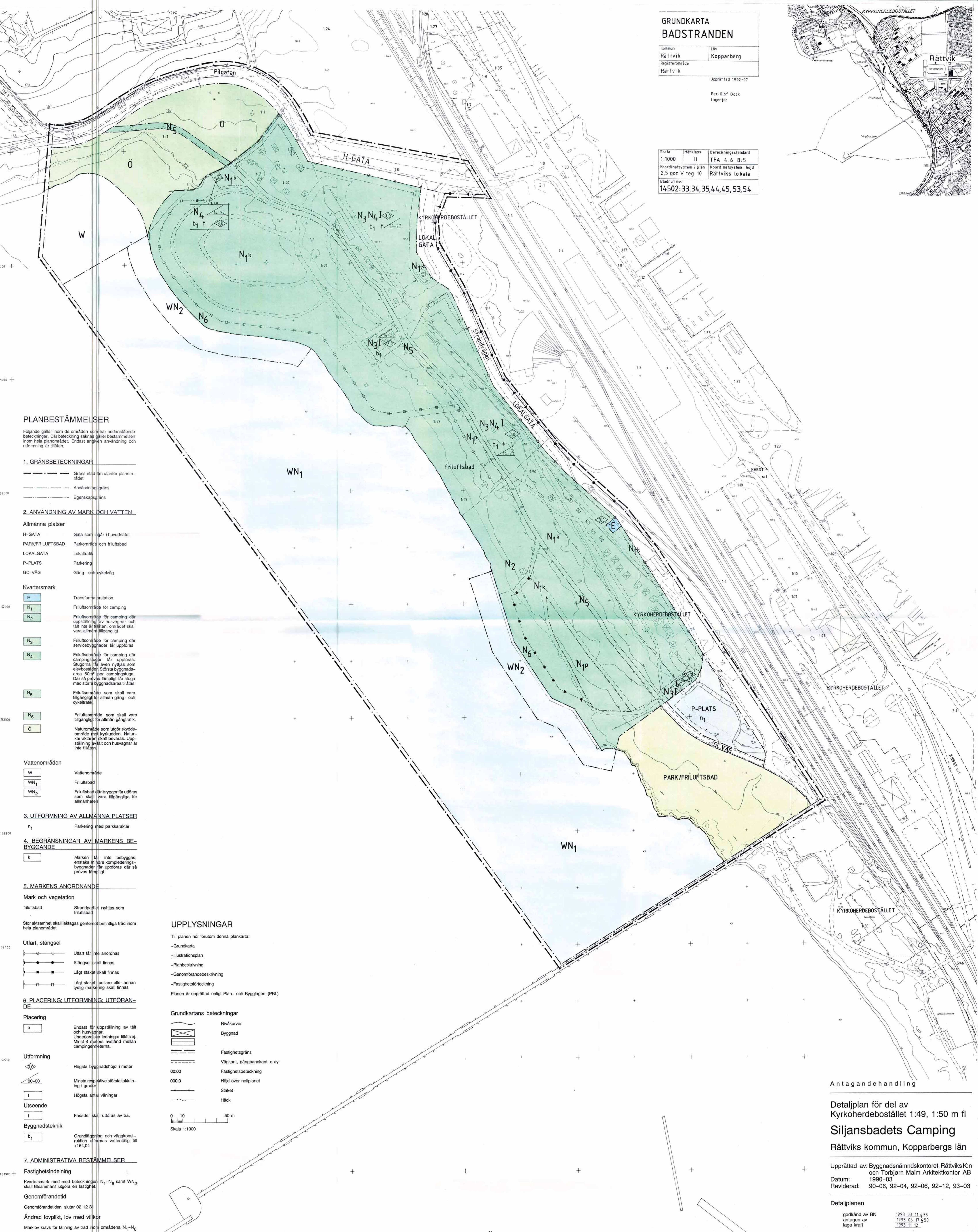
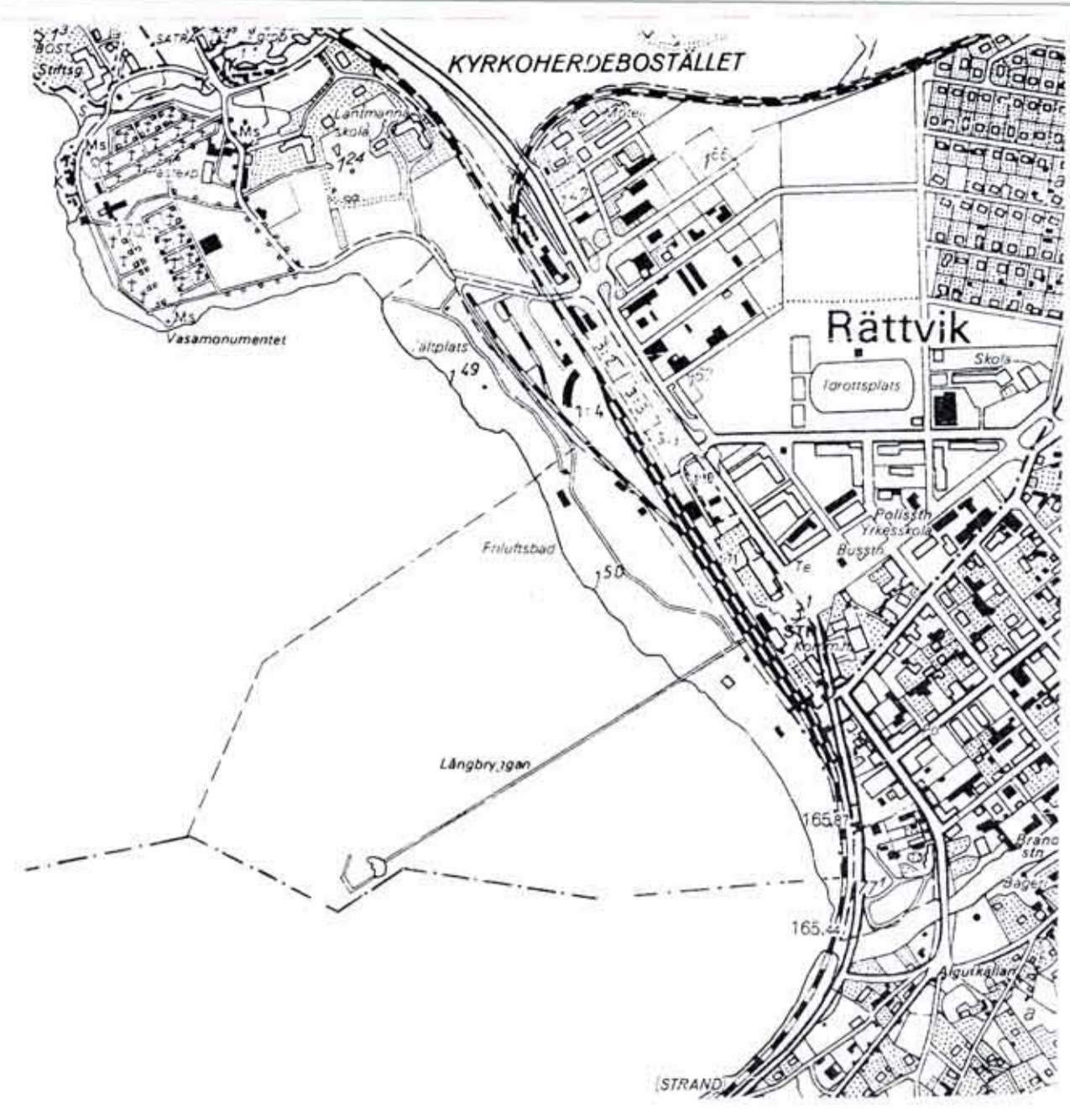
Anders Sydén
Mark- och planchef

GRUNDKARTA BADSTRANDEN

Kommun	Rättvik	Län	Kopparberg
Registerområde	Rättvik		

Upprättad 1992-07
Per-Olof Bock
Ingenjör

Skala	1:1000	Måtklass	III	Berekningsstandard	TFA 4, 6 B:5
Koordinatsystem i plan	2,5 gon V reg 10	Koordinatsystem i höjd	Rättviks lokala		
Eldnummer	14502:33,34,35,44,45,53,54				

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom de områden som har nedanstående beteckningar. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

1. GRÄNSBETECKNINGAR

- Gräns ritad 3m utanför planområdet
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

2. ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser

- H-GATA: Gata som ingår i huvudnätet
- PARK/FRILUFTSBAD: Parkområde och friluftsbad
- LOKALGATA: Lokaltrafik
- P-PLATS: Parkering
- GC-VÄG: Gång- och cykelväg

Kvartersmark

- E: Transformatorstation
- N1: Friluftsområde för camping
- N2: Friluftsområde för camping där uppställning av husvagnar och tält inte är tillåten, området skall vara allmänt tillgängligt
- N3: Friluftsområde för camping där servicebyggnader får uppföras
- N4: Friluftsområde för camping där campingstugor får uppföras. Stugorna får även nyttjas som elevbostäder. Största byggnadsarea sönder per campingstuga. Där så prövas lämpligt får stuga med större byggnadsarea tillåtas.
- N5: Friluftsområde som skall vara tillgängligt för allmän gång- och cykeltrafik
- N6: Friluftsområde som skall vara tillgängligt för allmän gångtrafik
- O: Naturområde som utgör skyddsområde mot kyrkuddan. Naturkaraktären skall bevaras. Uppställning av tält och husvagnar är inte tillåten.

Vattenområden

- W: Vattenområde
- WN1: Friluftsbad
- WN2: Friluftsbad där byggor får utföras som skall vara tillgängliga för allmänheten

3. UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

- n1: Parkering med parkkaraktär

4. BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- k: Marken får inte bebyggas, enskilda mindre kompletteringsbyggnader får uppföras där så prövas lämpligt.

5. MARKENS ANORDNANDE

Mark och vegetation

- friluftsbad: Strandpartier, nyttjas som friluftsbad

Stor aktsamhet skall iaktas gentemot befintliga träd inom hela planområdet

Utfart, stängsel

- Utfart får inte anordnas
- Stängsel skall finnas
- Lågt staket skall finnas
- Lågt staket, pollare eller annan tydlig markering skall finnas

6. PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Placering

- p: Endast för uppställning av tält och husvagnar. Underjordiska ledningar tillåts ej. Minst 4 meters avstånd mellan campingplatserna.

Utformning

- 0,0: Högsta byggnadshöjd i meter
- 00-00: Minsta respektive största taklutning i grader
- I: Högsta antal våningar

Utseende

- f: Fasaderna skall utföras av trä.

Byggnadsteknik

- b1: Grundläggning och vägghöjningskonstruktion utföras vattenåtgång till +164,04

7. ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Fastighetsindelning

Kvartersmark med med beteckningarna N1-N6 samt WN2 skall tillsammans utgöra en fastighet.

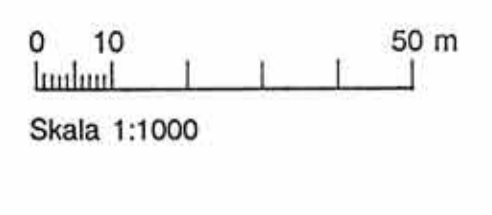
Genomförandetid: Genomförandetiden slutar 02 12 31
Ändrad lovplikt, lov med villkor
Marklov krävs för fällning av träd inom områdena N1-N6

UPPLYSNINGAR

Till planen hör förutom denna plankarta:
-Grundkarta
-Illustrationsplan
-Planbeskrivning
-Genomförandebeskrivning
-Fastighetstörteckning
Planen är upprättad enligt Plan- och Bygglagen (PBL)

Grundkartans beteckningar

- Nivåkurvor
- Byggnad
- Fastighetsgräns
- Välgkant, gångbanekant o dyl
- Fastighetsbeteckning
- Höjd över nollplanet
- Staket
- Häck

Antagandehandling

Detaljplan för del av Kyrkoherdebostället 1:49, 1:50 m fl
Siljansbadets Camping
Rättviks kommun, Kopparbergs län

Upprättad av: Byggnadsnämndskontoret, Rättviks K:n och Torbjörn Malm Arkitektkontor AB
Datum: 1990-03
Reviderad: 90-06, 92-04, 92-06, 92-12, 93-03

Detaljplanen godkänd av BN antagen av laga kraft
1993 03 11 § 35
1993 06 17 § 50
1993 11 12

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Mark- och planenheten
Anders Sydén 0248-70 153
anders.syden@rattvik.se

Samhällsbyggnadsutskottet

Granskning av detaljplan för Lerdal 31:28 (Werkmästergatan)

Ärendebeskrivning

En detaljplan som prövar möjligheten att uppföra fem enfamiljsbostäder på fastigheten Lerdal 31:28(Werkmästergatan) har tagits fram av Rättviks kommun. Bebyggelsen ska utformas så att den ansluter gestaltningsmässigt till befintlig bybebyggelse.

Ett förslag till detaljplan för området antogs redan under 2015 men överklagades varefter Mark- och miljödomstolen upphävde antagandebeslutet. Domstolen menade att dagvattenhanteringen inte säkerhetsställdes i planen. Planförslaget har därefter förtydligats och omarbetats. Ett nytt förslag till detaljplan för området var utsänt för samråd under hösten 2016.

De synpunkter som inkom under samrådet har legat till grund för omarbetning av det planförslag som nu föreslås för granskning.

Planhandlingarna omfattar plankarta med bestämmelser och planbeskrivning. Till detaljplanen hör också en samrådsredogörelse som redogör för inkomna synpunkter under samrådet och hur dessa bemöts.

Förslag till beslut

Godkänna detaljplan för Lerdal 31:28 (Werkmästergatan) daterad 2017-01-11 för granskning

Anders Sydén
Mark- och planchef

Samråd beslut, SBU, 2016-09-14
Granskning beslut, SBU, 201X-XX-XX
Antagande, KF 20XX-XX-XX
Laga kraft, 20XX-XX-XX

Lerdal 31:28 (Werkmästergatan)

Lerdal
Rättviks kommun

Plan- och genomförandebeskrivning

Plannr.
B XXX

GRANSKNINGSHANDLING

Planprocessen – normalt planförfarande

I detaljplanen ges en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras eller bevaras. Under programskedet redovisas tankar och idéer med tänkt exploatering och ett planprogram tas fram för samråd med närboende. I nästa skede, planskedet, utformas ett förslag till detaljplan. Även här får berörda möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Utifrån inkomna synpunkter sker därefter en bearbetning av planförslaget innan det ställs ut för granskning av allmänheten (granskningsskede). I antagandeskedet antas detaljplanen av kommunfullmäktige. Efter antagandet har ej tillgodosedda sakägare under fyra veckor möjlighet att överklaga detaljplanen innan beslutet vinner laga kraft.

Planen antogs under 2015 men överklagades, varefter mark- och miljödomstolen upphävde antagandebeslutet. Anledningen till upphävandet var att dagvattenhanteringen inte ansågs ha säkerhetsställts i planen, något som nu har förtydligats.

INLEDNING

- Handlingar** Detaljplanen består av en karta i skala 1:1000 med tillhörande bestämmelser och illustration samt plan- och genomförandebeskrivning. Till planhandlingarna hör också en behovsbedömning.
- Syfte** Detaljplanen prövar möjligheten att bygga bostäder i fem enskilda småhus, på fastigheten Lerdal 31:28. Bebyggelsen ska utformas så att den ansluter gestaltningsmässigt till befintlig bybebyggelse.
- Bakgrund** Fastigheten är vackert belägen på Lerdalsbergets sluttning ned mot Rättviks samhälle. Samtidigt finns service och kommunikationer i Rättviks centrum endast 1,5 km från planområdet.
- Önskemål att bebygga området med bostäder har framförts tidigare. I pågående arbete med en ny översiktsplan tas ett helhetsgrepp över de tätbebyggda delarna av Rättvik. I dialogen kring detta arbete har utbyggnadsmöjligheter i området kring skidbacken och Werkmästergatan diskuterats och en idéskiss tagits fram som redovisar lämpliga lägen för en eventuell framtida bostadsbebyggelse. Se skiss på sid 3.

Äldre gårdsmiljö utefter Werkmästergatan

**Behovs-
bedömning**

För att bedöma behovet av en miljökonsekvensbeskrivning görs en behovsbedömning i ett tidigt skede av planarbetet. Den nya bebyggelsen bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning med konsekvensbeskrivning enligt PBL 5:18 behöver därför inte göras. Behovsbedömningen utgör en del av planhandlingarna.

Plandata

**Läge och
avgränsning**

Planområdet är högt beläget i Lerdal och avgränsas av Werkmästergatan med närliggande bebyggelse i söder och sydväst. Mot övriga väderstreck avgränsas området av jordbruksmark eller före detta jordbruksmark som håller på att växa igen.

**Areal och
markägande**

Planområdet är avstyckat som en exploateringsfastighet från en tidigare jordbruksfastighet. Den omfattar knappt en hektar mark och ägs av ett fastighetsbolag.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

I gällande översiktsplan från 1992 ingår planområdet i ett framtida utvecklingsområde för tätbebyggelse i anslutning till Rättviks samhälle.

För närvarande pågår arbete med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen. I fördjupningsdelen av denna kommer ett större område utmed Werkmästergatan att förslås för nya bostäder. Den jordbruksmark som brukas föreslås samtidigt att sparas som jordbruksmark. Se idéskissen nedan

Skissen visar en möjlig framtida utbyggnad av bostäder utmed Werkmästergatan. Etapp 1 omfattar nu aktuellt område. Ytterligare etapputbyggnader kan ske när Slalomvägen byggs ut fram till Werkmästergatan. Sträckningen av den framtida Slalomvägen bör samtidigt ses över.

Detaljplan	Detaljplan saknas för aktuellt område.
Riksintresse	Planområdet ingår i ett större område av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv, som i stort sammanfaller med Siljansringen. Inom detta område ska turismens och det rörliga friluftslivets intressen särskilt beaktas i samband med ingrepp i miljön.
Planuppdrag	Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade 2013-05-07 om planuppdrag för fastigheten Lerdal 31:7 skifte 2 (nu Lerdal 31:28) för att pröva möjligheten att bebygga området med bostäder. Bebyggelsen ska ges bykaraktär.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Mark och vegetation

Området är högt beläget med långa utblickar mot Siljan och bebyggelsen kring Rättviken med de blånande bergen i bakgrunden. Området har också närhet till service och bedöms som mycket attraktivt för nya bostäder.

Skiftet var tidigare uppodlat men övergick sedan till slåttervall. På senare år har buskar och slyvegetationen tagit över. Markområdet har röjts och matjordskiktet tagits bort. Den nedre delen av skiftet som gränsar mot

grannfastigheten i norr är fuktigare. Avvattning sker genom diken som leder ned till fuktpartiet.

Vy över Rättviken sedd från Werkmästergatan

När marken en gång röjdes för att göra jorden brukeningsbar lades de större stenarna upp som en stensträng utmed den norra fastighetsgränsen. Denna finns kvar, om än i dåligt skick, och fungerar fortfarande som en naturlig gräns i norr. Fastighetsgränsen är markerad med ett enkelt stängsel. Se bild på nästa sida.

Stensträngen utgör ett biotopsskyddsområde enligt miljöbalkens bestämmelser. Det betyder att den inte får bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön i anslutning till stensträngen.

Befintlig stensträng i den norra tomtgränsen

Bebyggelse i närområdet

I närområdet finns såväl äldre jordbruksfastigheter som avstyckade tomter med nyare bostadshus och fritidshus. Merparten av bebyggelsen har traditionell utformning med faluröda eller järnvitriolbehandlade trä- eller timmerhus.

Kring Werkmästergatan finns fler genuina gårdsbildningar bevarade utefter

den gamla byvägen. Här finns också inslag av nyare hus, som smälter väl in i bymiljön. Därutöver finns spridda hus, varav många används för fritidsboende.

Ny bostad i närområdet som smälter väl in i miljö

Bebyggelsen utmed Werkmästergatan utgör delar av den forna bybebyggelsen i Lerdal. Flera av gårdarna är välbevarade och bebyggelsen som helhet viktig att bevara för framtiden.

**Kulturmiljö-
värden och
forn-
lämningar**

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet.

**Rekreation
och rörligt
friluftsliv**

Planområdet är beläget inom Siljansringen med omgivande sjösystem, som är av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv.

I närheten av planområdet finns tillgång till skidbacke, rodelbana och stora områden för skidåkning, promenader, jogging, bär och svampplockning med mera. Naturreservatet Dalen är beläget knappt en kilometer från planområdet. Vidare finns tillgång till en rad fritidsaktiviteter i centrala Rättvik.

**Geotekniska
förhållanden**

En geoteknisk utredning har under december 2013 framtagits av SWECO Infrastructure AB. Undergrunden utgörs av siltig sandig morän med en mäktighet av 1,1 – 2,0 meters djup. Under denna återfinns grusig lermorän med okänt djup. I den södra delen av planområdet nås stopp mot block eller berg på 2,4 – 2,8 meters djup.

I rekommendationerna till ny bebyggelse föreslås grundläggning med platta på ny packad fyllning. All mullhaltig jord ska tas bort under hela grundkonstruktionen. Fyllningen ska utgöras av minst 0,2 meter packad bergkross och grundkonstruktionen förses med dränering.

Utsikten från Lerdal 31:28 sedan slyvegetation tagits bort.

Gator och trafik	Trafiken till/från området kan välja Slalomvägen eller Långbacken för att ta sig fram till Werkmästergatan.
Kollektivtrafik	Vid resecentrum i centrala Rättvik stannar bussar och tåg. På Faluvägen, nedanför Långbacken, finns hållplatser för busslinje 70, som färdas mellan Mora och Falun. Ringlinje 77 stannar på Dyrsmedgatan och Märgatan, sydväst om planområdet.
Teknisk försörjning	Planområdet saknar utbyggd infrastruktur som vatten- och avlopp, elektricitet, tele- och bredbandskommunikationer.
Miljö- och riskfaktorer	Inga kända miljöföroreningar finns i området. Området är heller inte utsatt för buller, luftföroreningar, risk för skred och ras, miljöpåverkande verksamheter eller liknande.

FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRING

Bebyggelse

Mark och vegetation	Slyvegetationen har tagits ned och lerjordsskiktet tagits bort i avvaktan på byggnation. Nytt dike ska anläggas utmed en framtida väg genom området och del av dagvattnet ledas ned till befintligt fuktområde. Ett stenmagasin ska anläggas i den nedre del av tomten och fungera som utjämningsmagasin vid häftiga regn. Växtlighet har positiv inverkan på lokalklimatet och omhändertagandet av dagvatten. Större delen av tomtmarken bör förses med träd och buskar. Hårdgjorda ytor av exempelvis sten, betong, tegel eller asfalt ska koncentreras till gårdstun och uppställningsplatser för bilar.
Ny bebyggelse	Bebyggelsen ska ges bykaraktär och föreslås styckas i fem tomter med arealer mellan 1500- 1900 m ² . Byggnadsarean, det samma som den byggbara ytan på mark, får uppgå till 1/6 av tomtarealen. Den minsta tomten på drygt 1 500 m ² får då en sammanlagd byggnadsarea av drygt 250 m ² . Av byggnadsarean får högst 70 % användas till huvudbyggnader. För den minsta tomten betyder det

huvudbyggnader med en sammanlagd byggnadsarea om drygt 175 m².

Bykaraktär

Byggnaderna ska ges enkla rektangulära former. Komplementbyggnader ska placeras i vinkel mot eller parallellt med huvudbyggnaden så att en gårdstomt (tun) på sikt kan bildas. Huvud-entréer (exklusive garageportar) placeras med ingång från gårdstomten. Garage med direktutfart mot byvägen ska placeras 6 meter från tomtgräns och utgöra del av gårdstomten. Huvudbyggnad och komplementbyggnad får endast byggas samman med länk som till volym underordnar sig övriga byggnader.

Byggnadsstilen ska anknyta till den lokala byggnadstraditionen. Huvudbyggnader ska utformas proportionerligt och allt för breda gavelsidor ska undvikas. Skriften Bygga på landsbygden och i byar kan utgöra ett gott stöd i bedömningen av byggnadsutformning.

Sektion som visar den brantare delen av planområdet.

Hänsyn ska tas till topografin på platsen så att bebyggelsen smälter in naturligt i miljön. Markutfyllnader får göras i begränsad omfattning och sockelhöjden inte höjas mer än 0,6 meter över medelmarknivån.

Byggnaderna ska förses med symmetriskt sadeltak, med taknocken placerad parallellt med husets långsida. Takvinkel kan variera mellan 16 - 32 grader.

Huvudbyggnaden får uppföras till en byggnadshöjd av 5,5 meter medan komplementbyggnader ska hållas lägre med en högsta byggnadshöjd av 3 meter. Byggnadshöjden för huvudbyggnaden och tillåten takvinkel är anpassade så att hus med förhöjt väggliv kan byggas.

Huvudbyggnad förses lämpligen med förstuga eller frontespis. Symmetrisk placering av fönster eftersträvas. Fönster ska också ges rektangulär form och enkel inramning utan luckor.

Fasader ska utformas i trä och vara naturgrå alternativt målade med Falu rödfärg, slamfärg, bruntjära eller behandlade med järnvitriol. Taktäckning ska utgöras av tegel eller betong i röd kulör. Komplementbyggnader kan även förses med tak av trä, gräs eller sedum.

Lämplig avgränsning av tomterna utgörs av häckplanteringar och/eller enkla anspråkslösa spjälstaket med smala ribbor.

Karaktärsdrag som tät bebyggelsestruktur, byggande av flera hus med olika användning, symmetrisk fönstersättning med mer är svår att reglera i en detaljplan avsedd för styckebyggda småhus. Genom ändrade livsstilar uppkommer nya önskemål om funktioner som ska inrymmas i ett nytt hus.

Likaså ställs krav på att husen ska vara energieffektiva, klara brand-säkerheten och vara tillgängliga för funktionshindrade. Tillsammans styr dess önskemål och krav utformningen av de styckbyggda småhus som finns på marknaden.

Verksamheter

Detaljplanen ska möjliggöra arbete från hemmet i form av mindre rörelser i anslutning till bostaden. Det kan röra sig om mindre kontors- eller handelsverksamheter, som exempelvis frisersalong eller liknande. Sammanlagt 20% av byggnadsarean får användas till verksamheter som inte är knutna till boendet. För föreslagna tomter motsvarar detta arealer mellan 50-60 m². Verksamheterna får inte vara störande för närboende. Besöksparkering ska inrymmas på egen tomt.

Werkmästergatan, en av många byvägar i Lerdal

Gator och trafik

Gång- och cykelvägar

Utmed den utbyggda delen av Slalomvägen finns separat gång- och cykelbana. Övriga vägar är upplåtna för blandtrafik.

Vägar

En ny byväg ska byggas genom planområdet. Ett sex meter brett vägområde föreslås rymma körbana och avvattnade diken. En mindre vändplan ska också anläggas. Ett vägområde avsätts även för en ny väg till en eventuell framtida bebyggelse på Lerdal 24:49.

I framtiden bör Slalomvägen byggas ut till Werkmästergatan, samtidigt som den planerade sträckningen av denna ses över.

Parkering

Parkeringsplatser för eget behov och besökare ska finnas på egen tomt.

Vid uppförandet av garage på tomten är det viktigt att en bil kan stå parkerad utanför garageporten, utan att hamna på gatan. I plankartan finns därför en bestämmelse som säger att ”garage med direktinfart från byvägen ska placeras minst 6 meter från tomtgräns mot gata”.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Området ska förses med kommunalt vatten- och spillvatten. Vattenledningar finns i Werkmästergatan cirka 100 meter från planområdet. I en särskild spillvattenutredning redovisar anslutning till befintlig spillvattenledning cirka 80 meter väster om planområdet. Spillvattenledningens läge på tomtmark säkerställs med u-område. För närvarande pågår miljöprovning för utökning av kapaciteten vid Rättviks reningsverk och denna utbyggnad beräknas vara klar 2017.

Värme, el, tele, och bredband

Nya hus ska utformas med högt ställda krav på energieffektivitet. Fjärrvärmenätet är inte utbyggt i denna del av Lerdal. Det kan därför vara lämpligt att bygga nya energieffektiva hus med passivstandard, särskilt om människor vistas i huset större delen av dagen.

Elnät ska byggas ut. Elförsörjningen behöver förstärkas och plats för en ny nätstation har reserverats. I samband med att ny infrastruktur byggs ut läggs lämpligen tomrör ner för framtida dragning av fiberoptik.

Dagvatten

Detaljplanens främsta uppgift är att undersöka och säkra att det tilltänkta området lämpar sig för den bebyggelse som föreslås. En förutsättning för att planområdet på fastighet Lerdal 31:28 ska vara lämplig för exploatering är att dagvattnet kan omhändertas på ett sådant sätt att det inte uppstår olägenheter.

Under planarbetet har det tagits fram dagvattenutredningar. Dessa visar att det är möjligt att ordna anläggningar på fastigheten som fördröjer dagvattenavrinningen så att utsläppet i diket norr om fastigheten motsvarar det naturliga flöde som rann från planområdet då där endast fanns ängsmark.

Då undergrunden utgörs av siltig sandig morän, som inte är självdränerande, föreslås i dagvattenutredning att ett fördröjningsmagasin ska anläggas utmed planområdets norra gräns. Utloppet från magasinet ska strypas för minskat flöde i diket. Vägkroppen avvattnas med dräneringsdiken med liten skålning kompletterat med dräneringsrör. Vægdiket mynnar i ett öppet dike som leder ned till infiltrationsdiket.

Yta för fördröjningsmagasinet lämnas i planen norra del. Denna bestämmelse (g) säger att en gemensamhetsanläggning får bildas inom området som också förses med prickar så att ingen byggnad ska kunna uppföras på platsen.

Uppförd anläggning

Under pågående planarbete har fastighetsägaren anlagt en dagvattenanläggning på Lerdal 31:28 med syfte att minska dagvatten flödet till diket efter det att anläggningsarbeten påbörjats inom planområdet.

I nuläget, då matjorden tagits bort från området är det möjligt att anläggningen inte fungerar optimalt och att den kan ha satts igen av det slam som kommer från området. Vid genomförande av den byggnation som detaljplanen möjliggör kommer det under bygglovsprocessen att krävas att anläggningen åtgärdas så att den blir fullt funktionell.

Villkor för lov

För att säkra att en ändamålsenlig anläggning ordnas då bostäder uppförs finns i planen en administrativ bestämmelse som ställer villkor på att en godkänd dagvattenanläggning ska vara uppförd innan startbesked för nybyggnad av bostäder kan lämnas. Det innebär att den anläggning som beskrivs ovan ska finnas färdig och godkänd innan planområdet tas i bruk.

Structor Dalarna AB och Turner Markprojektering AB sammanfattar anläggningens funktion och behov i ett gemensamt tekniskt utlåtande från 2015-03-05. Denna, eller motsvarande utredning, ska ligga till grund för beslut om startbesked.

Avfall

Kärl för gemensam avfallshantering av brännbart avfall och matavfall placeras lämpligen intill Werkmästergatan. Plats för denna reserveras i detaljplanen. Anläggningen ska ges en tilltalande och ändamålsenlig utformning samt kunna användas av rullstolsburna.

Nedan visas exempel på en anläggning för gemensam avfallshantering som är lätt att tömma och samtidigt ger ett prydligt intryck.

Förslag till utformning av gemensamma avfallskärl för flera fastigheter

KONSEKVENSER AV DETALJPLANEN

Nedan beskrivs kortfattat inverkan på miljö, hälsa, ekonomi och sociala aspekter av ett nollalternativ respektive ett utbyggnadsalternativ i enlighet med detaljplanen

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att området fortsätter att användas som tidigare, med fortsatta förbuskning.

Inverkan på miljö, hälsa, ekonomi och sociala aspekter

Om ingen exploatering sker kommer planområdet att på nytt växa igen. Det går dock att återställa den jordbruksmark som tidigare brukats om rötter avlägsnas och ny matjord läggs på. För närvarande finns dock inga ekonomiska incitament att driva jordbruk på aktuell fastighet. Med dagens jordbrukspolitik är det också mycket svårt för mindre jordbruksenheter att bedriva en lönsam verksamhet.

Påverkan på miljö, hälsa, ekonomi och sociala aspekter är med nollalternativet begränsad. Med ytterligare förbuskning förvinns utsikten och området kommer att upplevas som ovårdat om varken jordbruk eller skogsbruk bedrivs.

Planalternativ Planalternativet innebär att planområdet byggs ut i enlighet med planförslaget. Det centrala läget och den vackra utsikten gör området attraktivt för exploatering. Kommunen har också valt att sätta en begränsning för den framtida exploateringen genom den idéskiss som tagits fram för hela området mellan Werkmästergatan, Märgatan och Slalomvägen.

Inverkan på miljö, hälsa, ekonomi och sociala aspekter

Med nya bostäder vitaliseras ett område som idag är mindre exploaterat. Samtidigt öppnas marker upp som håller på att växa igen. Med tillgång till nya tomter i ett attraktivt läge kan kommunen också locka till sig nya invånare, samtidigt som kundunderlaget för befintlig service ökar.

Planområdet är så beläget att många fritidsaktiviteter kan nås inom gångavstånd. Närmiljön inbjuder till promenader, jogging och skidåkning. Utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter i centrala Rättvik är stort liksom möjligheten att delta i föreningslivet på orten.

Den befintliga bebyggelsen utmed Werkmästergatan utgör en del av den tidiga bybebyggelsen i Lerdal. Ny bebyggelse på Lerdal 31:28 avviker från de traditionella bebyggelselägena i Lerdal och med planförslaget tillåts att nya hus uppförs utanför den ursprungliga byn. Avsikten är dock att tillkommande bebyggelse ska utformas så att den på sikt upplevs som en del av befintlig bymiljö. Samtidigt som den kulturhistoriska bilden förändras ges nya familjer tillgång till ett attraktivt boende med möjligheter till att bedriva arbete hemifrån.

Tillkommande verksamheter i området får inte tillåtas att växa så att de upplevs som störande för närboende. Endast kontors- och handelsverksamheter tillåts i kombination med boende där boendet är huvudverksamheten.

PLANGENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Tidplan	Nedan redovisas en preliminär tidplan för planarbetet Plansamråd hösten 2016 Granskning vintern 2017 Antagande i kommunfullmäktige hösten 2017
Genomförandetid	Genomförandetiden föreslås till 10 år från det datum då detaljplanen vinner laga kraft.
Huvudmannaskap	Kommunen är inte huvudman för allmänna platser i detaljplanen då det av tradition har varit enskilt huvudmannaskap i liknande närliggande områden.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Beställaren ansvarar för fastighetsbildningen sedan planen vunnit laga kraft. Idag finns ett befintligt servitut för körväg över Lerdal 31:28 till fastigheten Lerdal 24:49. Detta sammanfaller med detaljplanens förslag till vägområde för en eventuell framtida exploatering av fastigheten Lerdal 24:49.

Gemensamhetsanläggningar ska inrättas för ägande, skötsel och underhåll av byväg med belysning, vägreservat, dagvattendiken, infiltrationsbädd, avfallsanläggning, framtida fiberoptik med mera. Samtliga nya fastigheter inom planområdet ska vara delaktiga i denna. Ansvar för skötsel och underhåll av byvägen kan också överlämnas till Lerdal-Gärdebyns vägförening. En gemensamhetsanläggning för dagvattenlösningen bör också inrättas. Detta säkerställs genom exploateringsavtal mellan kommunen och exploitören.

Tekniska frågor

Geoteknik

En geoteknisk undersökning har genomförts av SWECO Infrastructure AB. Av denna framgår att nya hus bör grundläggas med platta på ny packad fyllning av morän. Grundkonstruktionen ska förses med dränering.

Vägar

Nyttillkommande väg med vändplan i nord-sydlig sträckning genom planområdet, inklusive svackdiken med dräneringsledningar, stenkistor och infiltrationsdiken, anläggs och bekostas av exploitören. Ägarna till Lerdal 24:49 ansvarar för byggandet av väg och svackdike fram till den egna fastigheten.

Dagvatten

Samtidigt med utbyggnaden av väg och vändplan med svackdiken och dränering ska befintliga stenkistor och infiltrationsdiken för omhändertagande av dagvatten kontrolleras och vid behov kompletteras. Denna anläggning ska fungera enligt vad som redovisas i genomförd dagvattenutredning innan startbesked kan lämnas för nybyggnad av bostadshus.

Vatten- och spillvatten

Verksamhetsområdet för det kommunala vatten och avloppsledningsnätet ska utvidgas så att exploateringsfastigheten omfattas av detta.

Dala Vatten Avfall AB ansvarar för utbyggnad av vatten och avloppsledningar.

El och fiberkabel

Dala Energi AB ansvar för utbyggnaden av elförsörjningen i området inklusive ny transformatorstation. Exploitören ansvarar för att tomrör för fibernät läggs ned i samband med utbyggnaden av elnätet.

Exploateringsavtal

Utbygganden av den tekniska infrastrukturen regleras i ett exploateringsavtal mellan kommunen och exploitören.

Ekonomiska frågor

Beställaren av detaljplanen svarar själv för lantmåteriförrättning, utbyggnad av väg med vändplan och dräneringsdike samt vägbelysning och tomrör för framtida fiberoptik. Beställaren ansvar också för byggandet av dagvattenanläggningar på tomtmark.

Vatten- och avloppsledningsnätet byggs ut av Dala Vatten Avfall AB. Skulle kostnaderna för utbyggnaden av nätet överstiga anläggningskostnaderna kommer exploatören att få betala hela kostnaden i samband med att VA-nätet byggts ut. Beställaren ansvar också för anskaffande av kärl för gemensam sophämtning.

Beställaren betalar detaljplanearbetet och de utredningar som tas fram under arbetets gång.

De ekonomiska åtagandena regleras i ett exploateringsavtal mellan kommunen och exploatören.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Detaljplanen är framtagen av kommunen och flera tjänstemän har varit delaktiga i planarbetet. Sanna Byström och Emelie Drott har tagit fram planhandlingarna, som i stort bygger på de handlingar som antogs av kommunfullmäktige 2015. Lena Snis har tagit fram grundkarta och fastighetsägarförteckning.

Rättvik 2017-01-13

Rättviks kommun

Samhällsutvecklingsförvaltningen

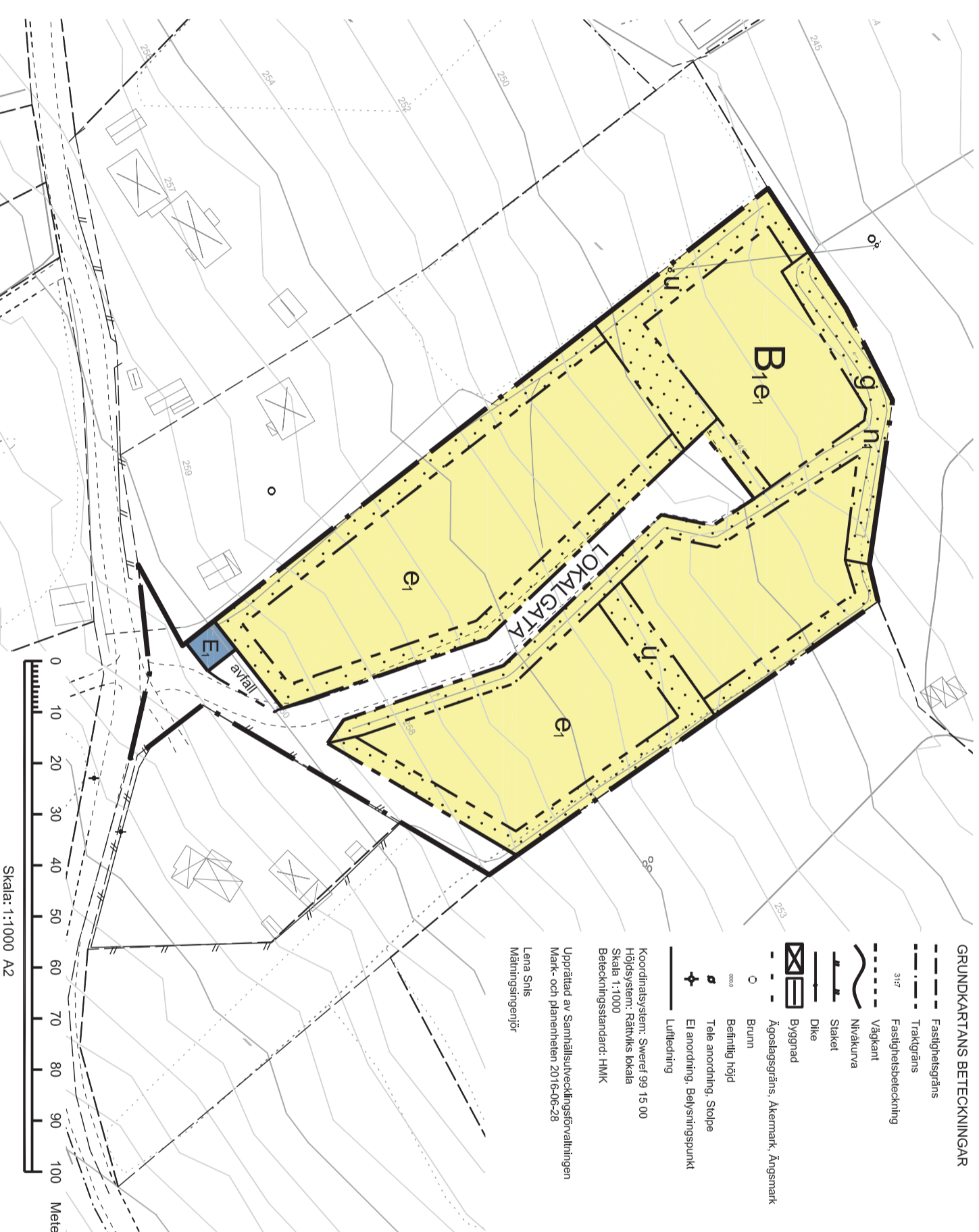
Anders Sydén

Plan- och markchef

ÖVERSIKTSKARTA

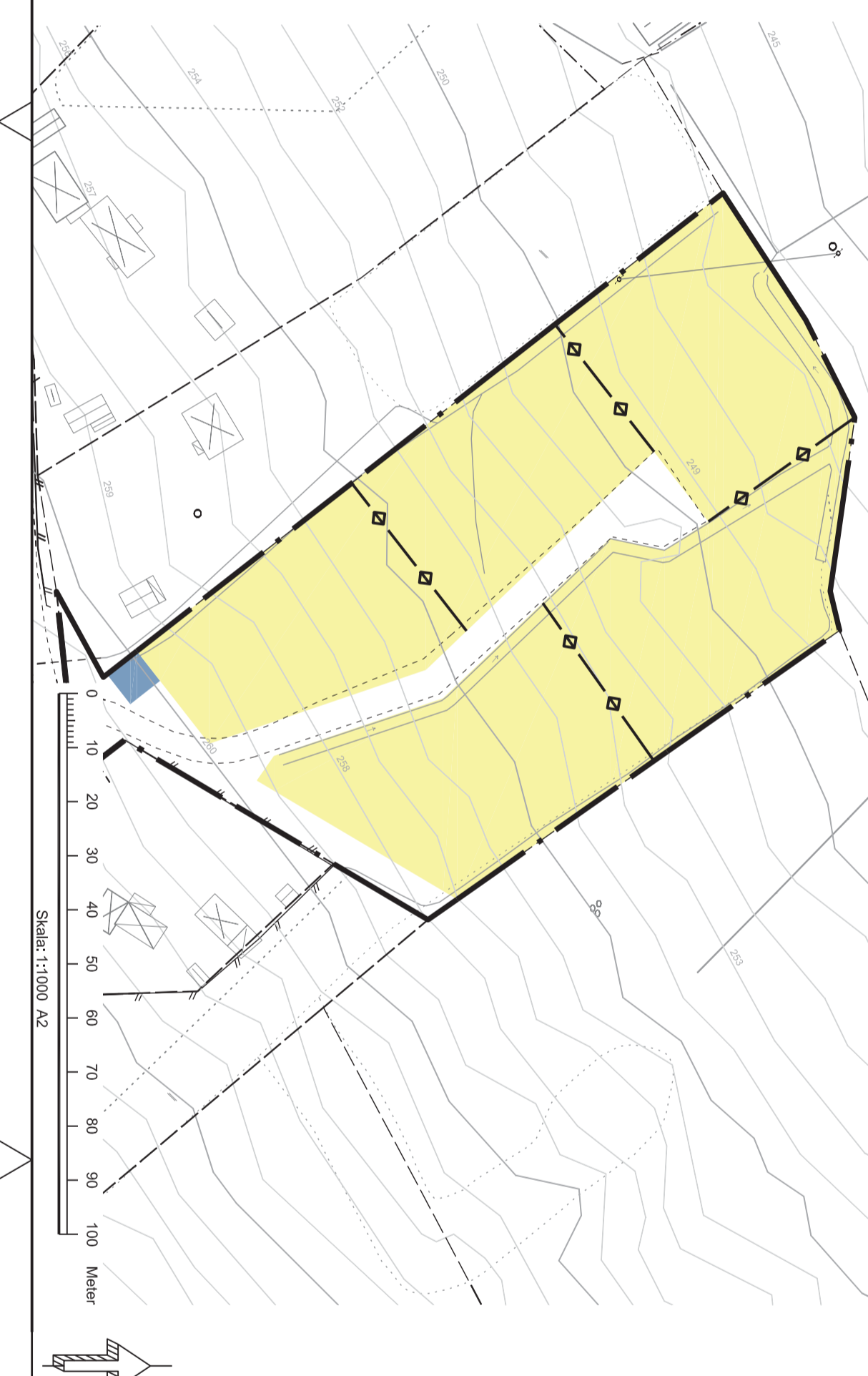
PLANKARTA

ILLUSTRATIONSKARTA (ej bindande)

KARTA FASTIGHETSINDELNINGSGRÄNSER

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Fastighetsindelingsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser

- Byggnad för lokaltrafik

Kvarteretsmark

Restålder, kontor och handel tillåts. I begränsad omfattning. Verksamheterna får inte vara störande för omgivningarna.

- Transformatorstation

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

Utrymme för gemensam avfallsanläggning ska finnas

UTNYTTJANDEGRAD/FASTIGHETSINDELNING

Byggnadsarean får uppgå till en siltfördel av tomterns areal. Därav får högst 20 % användas för verksamheter. Av byggnadsarean får högst 70 % användas till huvudbyggnad.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

Byggnad får inte uppföras.

Marken skall vara tillgänglig för allmänna underförordade ledningar

MARKENS ANORDNANDE

Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning.
 Infiltrationsdikke samt fördjupning för dagvattnet får anordnas.

Fördjupningsmagasin för dagvattnet får finnas på varje tomt.

Högsta tillåtna sockelhöjden är 0,6 meter över belytningsmarknivå.

Parkeringsplatser för boende och verksamheter ska inrymmas på tommark.

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Byggnader ska ges enkla rektangulära former. Komplementbyggnader ska grupperas kring huvudbyggnaden så att ett gårdstun kan bildas. Huvudbyggnad och komplementbyggnad får endast byggas samman med länk som till volym underordnar sig övriga byggnader.

För huvudbyggnad får bygghöjden uppgå till högst 5,5 meter och för komplementbyggnad 3 meter.

Garage med direktinfart från byggnen ska placeras minst 6 meter från tomtgräns mot gata.

Taket ska utformas som symmetrisk sadeltak, med taknocken placerad parallellt med husets längsida. Taklutningen får variera mellan 16 och 32 grader.

Fasaderna ska utformas i trä och vara naturfärga alternativt målad med Falu rödfärg, stenfärg, brukfärg eller behandlas med järntråd. Takläggning ska utföras av takarna av tegel eller betong i nord-kurb. Komplementbyggnader kan även förses med tak av trä, gräs eller sedum.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. Kommunen är rättsbehörig för allmän plats.

Ändrad lovplikt, lov med villkor

Startbesked för nybyggnad av bostadshus får inte lämnas förrän infiltrationsdikke och stenstör för omhändertagande av dagvattnet uppförts.

Till planen hör:	☒ Fastighetsförteckning	☐	☐
☒ Planprogram	☐	☐	☐
☒ Miljöbestämmelse för MKB	☐	☐	☐

Detaljplan för

Lerdal 31:28 (Werkmästergatan) Lerdal

Rättviks kommun	Dalarnas län	Beställningsdatum	Instans
Granskningshandling		Godkännande	
		Antagande	
		Laga kraft	
Upprättad 2014-02-07, rev 2016-12-06 ED			
Anders Syden	Ritad av planarkitekt Emma Larsson		
Mark- och planchef	Reviderad av planarkitekt Emma Drott		

Detaljplan för

Lerdal 31:28 (Werkmästergatan)

Lerdal
Rättviks kommun

Samrådsredogörelse (omg 2)

Plannr

Inledning

Allmänt

Samrådsredogörelsen sammanfattar inkomna synpunkter från samrådet av detaljplan för Lerdal 31:28 (Werkmästergatan). Detaljplanen är en omarbetad version av en tidigare antagen plan som upphävts av MMD (2015-11-24). Efter omarbetning av delar av planhandlingarna har det nya förslaget nu varit ute för samråd.

Samrådsredogörelsen redovisar inkomna synpunkter samt förslag och motiveringar till hur synpunkterna ska beaktas under den fortsatta hanteringen av planärendet. Samrådsredogörelsen informerar också om den fortsatta handläggningen av planärendet.

Under samrådet inkom 10 yttranden, varav 5 med erinringar.

Samrådskrets

Samråd om planförslaget genomfördes 2016-09-19 – 2016-11-10 med berörda fastighetsägare, kommunala förvaltningar och statliga myndigheter, länsstyrelsen och lantmäteriet m fl. Planförslaget har funnits i stadshuset hos Rättviks kommun, på kulturhuset/biblioteket och på kommunens hemsida samt har annonserats i Rättviksnytt, Falu Kuriren och dalademokraten.

De yttranden som inkommit under samrådstiden listas och kommenteras nedan:

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Texten i de inkomna yttrandena har i vissa fall kortats ned, med bibehållet budskapet och innebörden. Yttrandena är diarieförda på

ärendet och finns att läsa i sin helhet på samhällsutvecklingsförvaltningen.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har inget att erinra mot planförslaget utifrån de intressen de har att bevaka och som kan leda till överprövning enligt PBL 11:10

Övrigt

Efter överklagande av grannar har en antagen detaljplan för samma område nyligen upphävts av mark- och miljödomstolen (MMD), på grund av att dagvattenhanteringen inte säkerställts i planen. Det nu upprättade detaljplaneförslaget har dock samma brist. För att säkerställa dagvattenhanteringen krävs en administrativ bestämmelse enligt PBL 4:14, så att bygglov, alternativt startbesked, inte kan ges förrän en dagvattenlösning, som redovisas i planbeskrivningen, har utförts.

Bestämmelsen ”Byggnader ska...vara proportionerligt utformade” är otydlig och kan inte tillämpas på ett rättssäkert sätt. Den måste i så fall förklaras i planbeskrivningen. Generellt bör planbestämmelser förklaras och motiveras i planbeskrivningen, inte bara räknas upp.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen inte antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 § förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar.

Svar:

För att säkerställa att dagvattenlösning uppförs inom planområdet införs en sådan administrativ bestämmelse som länsstyrelsen föreslår. På plankartan läggs därför den bestämmelse till som säger att ”startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förrän stenkistor och infiltrationsdiken för omhändertagande av dagvatten, uppförts”.

Formuleringen ”proportionerligt utformade” tas bort ur planbestämmelsen. Planbeskrivningen utvecklas med ett stycke om byggnadernas utformning.

Dala Vatten avfall

Synpunkter på planbeskrivningen under rubrik Teknisk försörjning:

Rubrik Vatten och avlopp föreslås ändras till Vatten och spillvatten

Texten: ”området ska förses med kommunalt vatten och avlopp” föreslås ändras till ”Området ska förses med kommunalt vatten och spillvatten”.

Texten: ”för närvarande pågår miljöprövning för utökning av kapaciteten vid Rättviks reningsverk och denna utbyggnad beräknas vara klar 2017” föreslås ändras till ”För närvarande pågår ombyggnad för utökning av kapaciteten vid Rättviks reningsverk vilket beräknas vara klar 2017.”

Synpunkter på genomförandebeskrivningen under rubrik:

Tekniska frågor:

Marginalrubrikerna bör justeras så att de står bredvid respektive

stycke.

Föreslagen text: ”Verksamhetsområdet för det kommunala vatten och avloppsledningsnätet ska utvidgas så att exploateringsfastigheten omfattas av detta. Dala Vatten och Avfall AB ansvarar för utbyggnad av vatten och avloppsledningar” föreslås ändras till ”Verksamhetsområdet för det kommunala vatten och spillvattensledningsnätet ska utvidgas så att exploateringsfastigheten omfattas av detta. Dala Vatten och Avfall AB ansvarar för utbyggnad av vatten och spillvattensledningar”.

Ekonomiska frågor:

Föreslagen text: ”Vatten och avloppsledningsnätet byggs ut av Dala Vatten och Avfall AB. Skulle kostnaderna för utbyggnaden av nätet överstiga anläggningskostnaderna kommer exploitören få betala hela kostnaden i samband med att VA-nätet byggs ut. Beställaren ansvarar också för anskaffande av kärl för gemensam sophämtning”. Föreslås ändras till: ”Vatten och spillvattensledningsnätet byggs ut av Dala Vatten och Avfall AB. Beställaren ansvarar för anskaffande av kärl för gemensam sophämtning”.

Inga synpunkter i övrigt.

Svar:

Texten ändras enligt Dala Vatten och Avfall AB:s förslag

Lantmäteriet

Planförslaget syftar till att möjliggöra villabebyggelse. Lantmäteriet har tagit del av planförslaget och har följande synpunkter att framföra:

Lantmäteriet vill uppmärksamma kommunen på att planbestämmelserna inte reglerar minsta avstånd till tomtgräns för ny byggnad.

I planbestämmelserna står att garage ska placeras minst 6 meter från tomtgräns. Gäller det så väl tomtgräns mot gata som mot annan bostadstomt

I planbeskrivningen står runder rubriken fastighetsrättsliga frågor att fastighetsbildning kan ske först efter det att infrastrukturen byggts ut. Så är det inte. Fastighetsbildningen kan ske så snart detaljplanen vunnit laga kraft. Det kanske är möjligt att bygglov inte kan beviljas förrän infrastrukturen byggts ut.

Svar:

Reglering av avstånd till närliggande byggnader går att styra med PBL/BBR i bygglovskedet. För att vara mer fria att i bygglovskedet ordna tomterna på bästa sätt lämnar Rättviks kommun planen utan bestämmelse om avstånd till ny byggnad.

Bestämmelsen om garagets placering med minst 6 meter till tomtgräns gäller endast avståndet till tomtgräns mot gata. Detta för att skapa vilplan/yta för bil mellan gata/tomtgräns och garageport. Planbestämmelsen och texten i planbeskrivningen förtydligas.

Texten om fastighetsbildning under rubrik Fastighetsrättsliga frågor

tas bort.

Skanova

Påtar att de inte har några ledningar/rättigheter inom planområdet som berörs och har därför inget att erinra.

Svar:

Noteras

Dala Energi & Elnät

Meddelar att de har områdeskoncession för elnätsverksamhet inom planområdet, men har inget att erinra i samrådet av planförslaget.

Svar:

Noteras

Baborins Kakel och Fastighets AB, genom Daniel Eggerts

Mark- och miljödomstolen har genom sin dom 2015-11-24 underkänt den ursprungliga detaljplanen för Rättvik Lerdal 31:28 efter överklagande från grannfastighetens ägare. Som skäl anförde domstolen att kommunen inte säkerställt dagvattenhanteringen i den överklagade detaljplanen, samt att frågan om dagvattenhantering är av avgörande betydelse för planfastighetens lämplighet för bebyggelse och genomförande av planen.

Genom det nu reviderade planförslaget har samhällsutvecklingsförvaltningen i Rättvik säkerställt att ett specifikt område inom planområdet är utpekad för en gemensamhetsanläggning för dagvattenhantering. I planbestämmelserna anges därvid att ett område betecknat "g" ska vara tillgängligt för gemensamhetsanläggning. Eftersom det för bygglov krävs att avlopp (inkluderande dagvattenhantering) är löst på nyexploaterad mark som i detta fall, kan alltså inte bygglov meddelas utan att dagvattenanläggningen är inrättad. Det noteras vidare att samhällsutvecklingsförvaltningen även ändrat planbestämmelserna på så sätt att det nu för bygglov inte krävs att det måste anläggas fördröjningsmagasin på varje tomt. Eftersom dagvattenfrågan måste lösas med gemensam anläggning och frågan om utformning bör ske i samråd med tillsynsmyndigheten för miljöskydd, synes detta vara en relevant ändring.

För gemensamhetsanläggningar inom detaljplaneområdet är kommunen inte huvudman (se sid 12 av plan- och genomförandebeskrivningen). Därmed måste annan utpekad som huvudman för t ex den gemensamma dagvattenanläggningen för vilken det nu alltså finns ett utpekad område. När tomterna är avstyckade och sålda kommer får man räkna med att en samfällighetsförening med samtliga tomtägare kommer att överta ansvaret för anläggningen, men till dess bör exploatören utpekad som huvudman. Möjligen måste detta klargöras i planbeskrivningen för att planen ska uppfylla det krav på tydlighet som får anses gälla.

Slutligen kan ifrågasättas om den beskrivning av dagvattenanläggningen som görs i plan- och genomförandebeskrivningen (sid 10 av plan- och genomförandebeskrivningen) är mer detaljerad än vad som är lämpligt. Alternativet skulle vara att man i planbeskrivningen istället

anger att anläggningen ska utföras med bästa teknik för att undvika olägenheter på angränsande markområden samt med de krav som kan ställas av tillsynsmyndigheten för miljöskydd ställer i det specifika fallet.

Svar:

Texten om dagvattenanläggningens utformning formuleras om så att det också framgår att även andra lösningar kan vara möjliga. Det viktiga är att fördröjning av dagvattnet sker så att mängden vatten som släpps ut i diket inte blir större än innan området exploaterades.

För att säkerställa att dagvattenlösning uppförs inom planområdet införs en administrativ bestämmelse på plankarta. Bestämmelsen säger att startbesked inte får ges för ändrad markanvändning förens stenistor och infiltrationsdiken för omhändertagande av dagvatten, uppförts enligt planbeskrivning”.

**Miljö och
byggnadsnämnden**

Nämnden godkänner förslaget men vill belysa vikten av att vegetationen inte bör överskrida nockhöjden på framtida bebyggelse.

Svar:

Det är svårt, och enligt Boverket olämpligt, att reglera vegetationens höjd i detaljplan. Om detta är viktigt för området bör det avstämmas och styras genom andra överenskommelser.

**Delägare i Rut
Kaléns dödsbo,
fastighetsägare till
Lerdal 31:9 och
30:11**

Formalia:

Först några formella misstag angående den nya planen. I annonsen har, trots våra påpekanden förra gången, återigen angetts att planområdet ligger söder om Werkmästergatan istället för det korrekta norr därom. Dessutom har planbeskrivningen rubricerats ”Antagandehandling” istället för ”Samrådshandling”.

Ytterligare tveksamheter är att ”Behovsbedömning/Avgränsning av MKB” har kvar sin gamla datering, att fastighetsbeteckning saknas på plankartan, att prickrastret på plankartan har blivit för glest jämfört med teckenförklaringen och att rubrikerna i planbeskrivningens kapitel ”tekniska frågor” blivit förskjutna.

Dagvatten:

Allt sedan markägaren avlägsnade fastighetens matjord har dagvattnet varit ett problem. Det anlagda fördröjningsmagasinet fungerar inte och bräddar ut vattnet på annans mark. Uppväxande sly har måhända förbättrat situationen för tillfället, men tillkommande bebyggelse och hårdgjorda ytor kommer att åter aktualisera problemen. I den nya planen skulle, enligt uppgift, dagvattenhanteringen vara ”säkerställd”.

En jämförelse mellan den nya och den gamla planen visar, vad gäller dagvattnet, följande skillnader:

Plankartan

1 a: Hela texten "Dagvattenmagasin ska anläggas i enlighet med planbeskrivning" har tagits bort. Jämför även l d nedan.

1b: Texten "Fördröjningsmagasin för dagvatten *ska finnas* på varje tomt" har ersatts med "Fördröjningsmagasin för dagvatten *får finnas* på varje tomt". (Våra kursiveringar)

1c: Område med beteckning g: "Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning" har tillkommit.

1d: Område med beteckning n_1 : "Infiltrationsdike samt fördröjning för dagvatten får anordnas" har, tillkommit. Eftersom plankartan är den enda juridiskt bindande handlingen måste, för att uppnå önskad effekt, krav ställas här (liksom man gjort för placering, utformning, utförande). De ändrade skrivningar, som nu gjorts angående dagvattnet (borttagna, icke bindande och utan krav), är således till intet förpliktigande, helt otillfredsställande och måste göras om.

Om man vill undvika att ställa alltför preciserade krav på tekniska lösningar, kompletteras kravtexten på plankartan lämpligen med orden "eller minst likvärdig lösning". Till exempel för 1a ovan: "Dagvattenmagasin enligt planbeskrivning eller minst likvärdig lösning ska anläggas".

Punkterna 1b och 1d enligt ovan verkar för övrigt med sin nuvarande formulering vara tämligen meningslösa. Skulle det alltså, i annat fall, vara otillåtet med fördröjningsmagasin på varje tomt respektive infiltrationsdike samt fördröjning för dagvatten?!

Dessutom: Varför omfattar g-området bara en del av det redovisade fördröjningsmagasinet? Eller gäller g och n_1 i själva verket ett och samma område? Redovisningen är oklar!

2. Planbeskrivningen.

Under rubriken "Fastighetsrättsliga frågor" har en mening tillkommit: "En gemensamhetsanläggning för dagvattenlösningen bör också inrättas". Eftersom ingen koppling till plankartan finns äger denna, i sig vaga formulering, ingen som helst juridisk giltighet

Att hänvisa till exploateringsavtal duger absolut inte heller, då ett sådant via juridiska manipulationer lätt kan åsidosättas. Detta måste alltså ändras.

Sammanfattningsvis:

Enligt kommunens egen formulering var anledningen till upphävandet av den förra planen "att dagvattenhanteringen inte ansågs ha säkerställts i planen". Att det som hänt med planen, det vill säga tillkomna ytor tillsammans med borttagna krav på plankartan och med en vag, icke bindande, formulering om gemensamhetsanläggning i planbeskrivningen, skulle "säkerställa dagvattenhanteringen" kan inte betraktas som något annat än ett enormt slag i luften.

Vi häver nu att kommunen tar dagvattenproblematiken på allvar och utarbetar och redovisar en godtagbar faktisk lösning för dagvattnets hantering och att denna lösning ("eller minst likvärdig") förs in som ett krav i planen.

Spillvatten.

Planen förutsätter förläggning av spillvattenledning i norra delen av området, där den dras över vår mark. På så sätt undviker man pumpning av avloppet. Men för att kunna få självfall även för kommande utbyggnadsetapper, måste det på plankartan redovisade u-området österut flyttas till en lägre position längre norrut i nivå med vändplanen.

Planen förutsätter, som sagt, att spillvattenledningen dras över vår mark. Vi upprepar därför här våra tidigare yttranden "En passage i detta läge över vår mark är, för vår del, åtminstone förhandlingsbar", och att detta i klartext innebär att vi bland annat kräver en mycket kraftigt tilltagen ekonomisk ersättning för detta intrång med servitut och ledningsrätt på vår fastighet.

El-anläggning.

När utbyggnaden av el-anläggningen inom området påbörjades, gjordes, helt utan avtal, en kabeldragning över vår mark och kvar lämnades en kabeltrumma, som sedan dess legat där i vägen för oss. Vi fick samtidigt besked att avtal om servitut och ledningsrätt omedelbart skulle upprättas och ekonomisk ersättning utbetalas. Nu har mer än två år gått och vi har inte sett skymten av vare sig det ena eller det andra.

Nu har vi tröttnat på detta intrång och begär härmed att kommunen ombesörjer att kabeltrumma och kabel omedelbart avlägsnas från vår fastighet.

I och med denna skrivelse förbehåller vi oss även rätten att överklaga kommande beslut.

Svar:

Formalia

De formaliafel som lyfts fram i yttrandet har setts över och ändrats i granskningshandlingen.

Plankartan ändras så att fastighetsindelingsbestämmelserna illustreras i en egen karta. Därmed blir det förhoppningsvis tydligare att läsa kartan och se skillnad på planens olika gränser och bestämmelser.

Dagvatten

Detaljplanen ska visa att det är möjligt att lösa dagvattenhanteringen på ett fungerande sätt.

Miljö och byggnadsnämnden i Rättviks kommun har slagit fast att det fördröjningsmagasin som uppförts på fastigheten bedöms som ändamålsenligt. I sitt beslut 2016-04-20 förelades fastighetsägaren till Lerdal 31:28 dessutom att vidta åtgärder för att begränsa dagvattenflödet under pågående arbete samt att vidta ytterligare kontroller och åtgärder vid slutligt uppförande av bostäder på fastigheten. Nämndens bedömning stödjer planens (och dagvattenutredningens) antagande om att det är möjligt att omhänderta dagvatten från området på ett fungerande sätt.

I granskningsförslaget för detaljplan över fastighet Lerdal 31:28 har en administrativ bestämmelse lagts till på plankartan. Bestämmelsen ställer villkor om att startbesked inte kan lämnas förens en dagvattenanläggning kommit tillstånd enligt vad som anges i planbeskrivningen/dagvattenutredningen.

Texten om dagvattenanläggningens utformning formuleras om så att det också framgår att även andra lösningar kan vara möjliga. Det viktiga är att fördröjning av dagvattnet sker så att mängden vatten som släpps ut i diket inte blir större än innan området exploaterades.

Plankartans g-område förtydligas.

Spillvatten

Ledningar med självyfall är ett sätt att lösa VA inom planområdet, men även andra lösningar är möjliga så som exempelvis med trycksatta lösningar. Därmed möjliggörs utbyggnad inom planområdet även om det inte är möjligt att dra ledningar över grannfastigheten.

El-anläggning

Hanteringen av kabeltrumma mm är hanteras inte i detaljplan. Frågan lämnas vidare till fastighetsägaren samt till kommunens Bygg- och miljöenhet.

Svante Modin

Planförslaget skiljer sig, bortsett från detaljer i ordvalet rörande dagvattenhanteringen, inte på något sätt från planförslaget från 2014.

Jag hänvisar därför vad avser den föreslagna bebyggelsens utformning och avvikelserna från kringliggande miljö och lokal tradition till mitt yttrande från 2014-06-13.

Utöver detta finner jag det märkligt att man från kommunens sida väljer att gå vidare med ett planförslag som, vad gäller dagvattenhanteringen, förutsätter en avrinning och avvattning av fördröjningsmagasinet via ett på grannfastigheten olovligt grävt dike.

Kommunen kan inte vara okunnig om att detta dike grävts olovligen. Förhållandet har påpekats vid flera tillfällen och i olika sammanhang och även illustrerats med bilder.

Den pågående rättstvisten rörande det olovligen grävda diket kommer med stor sannolikhet resultera i att entreprenören tvingas lägga igen diket och återställa marken.

Då faller den föreslagna dagvattenlösningen och därmed planförslaget i sin nuvarande utformning.

Svar:

För att förtydliga planen och säkra uppförandet av en dagvattenanläggning införs en ny bestämmelse i planen. Bestämmelsen ställer som villkor att ändamålsenlig dagvattenanläggning ska finnas och godkännas innan startbesked kan beviljas. Villkoret säkrar att en fungerande anläggning kan tas i bruk i samband med att bostäder färdigställs. Därmed förtydligas ytterligare det krav på dagvattenhantering som genomförs under

bygglovsprövningen.

En fördröjande dagvattenanläggning på fastigheten ska säkra att mängden vatten som släpps i bäcken inte blir större än det naturliga flöde som samlades i diket innan föreslagen exploatering.

Den idag uppförda dagvattenanläggning som anlagts på Lerdal 31:28 är dimensionerad för att fördröja dagvatten från det nya området så att det utsläpp som rinner ner i befintligt dike motsvarar det vatten som släpptes från området då det tidigare var ängsmark.

I nuläget, då matjorden tagits bort från området är det möjligt att anläggningen inte fungerar optimalt och att den kan ha satts igen av det slam som kommer från området. Vid genomförande av det område som detaljplanen möjliggör kommer det under bygglovsprocessen att krävas att anläggningen har sin tänkta funktion.

Det omnämnda diket har funnits i området sedan tidigare och har då avvattnat bland annat planområdet. Att lägga igen det är därför inte aktuellt. Grävåtgärder i bäcken kan inte regleras i detaljplan.

Reine Mickels

Det är mycket märkligt att Rättviks kommun går vidare i detta ärende, utan att på något sätt kontakta mig. Ett avvattningsdike har med maskin olovligt grävts på min mark, utan att jag kontaktats. Jag upptäckte detta när diket var halvgrävt. Jag förbjöd grävmaskinisten att gå vidare med grävningen, eftersom den innebar ett intrång på min mark. När jag lämnat platsen, fullföljde grävmaskinisten medvetet grävningen på min mark.

Rättviks kommun måste vara medveten om att jag har ett pågående skadeståndskrav mot mark- ägaren Tommy Baborin, vad gäller detta dike, och det extra arbete som slamflödet orsakat mig. Jag kräver att min mark återställs, och att diket läggs igen. Jag företräds i detta ärende av advokat Åke Söderman.

Med hänvisning till ovanstående, och att denna detaljplan förutsätter avvattning via detta olovligen grävda dike, motsätter jag mig givetvis förslaget till detaljplan.

Svar:

Se svar ovan.

Hyresgästföreningen

Vi på Hyresgästföreningen har inte några synpunkter på att det byggs inom området för detaljplan Lerdal 31:28.

Svar:

Noteras

Ändringar efter samrådet

Inkomna synpunkter har beaktats och planförslaget har ändrats efter samrådet enligt följande:

- En administrativ bestämmelse läggs till på plankartan.

Bestämmelsen säger att ”startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förens stenistor och infiltrationsdiken för omhändertagande av dagvatten, uppförts enligt planbeskrivning”.

- Formuleringen ” proportionerligt utformade” tas bort från plankartans bestämmelse om Placering, utformning, utförande. Istället utvecklas planbeskrivningen med ett stycke om vad som ska gälla vid bedömning av byggnadernas utformning.
- Texten i planbeskrivningen, sid 10, om dagvattenanläggningens utformning omformuleras
- Planbestämmelsen och texten i planbeskrivningen om garagets placering med minst 6 meter till tomtgräns förtydligas så att det framgår att detta endast gäller i gräns mot gatan.

Utöver detta görs ett antal mindre redaktionella förändringar av texten, efter påpekanden i inkomna yttranden samt sådana som noterats under bearbetning av planförslaget.

Fortsatt handläggning

Efter plansamrådet kommer inkomna synpunkter att bearbetas och leda till revidering av planförslaget. Planförslaget ställs därefter ut för granskning.

Den preliminära tidplanen är att kommunfullmäktige ska kunna anta ett förslag till detaljplan för Lerdal 31:28 till sommaren 2017.

Rättvik 2017-01-13

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Anders Sydén

Plan- och markchef

Kommunfullmäktige

KF § 101

Dnr 2016/506 31

Inlämnat medborgarförslag om att bygga en rondell vid infarten till gamla vägen till Vikarbyn

Ärendebeskrivning

Hanse Rehnman, Sjurbergsvägen 2 A, Rättvik, inlämnade 2016-09-15 rubricerade medborgarförslag. Se bilaga.

Förslag

Bygg en rondell vid infarten till gamla vägen till Vikarbyn. Rättviks ”farligaste korsning”.

Kommunfullmäktiges beslut

- Medborgarförslaget tas emot och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.
-

Sändlista: H Rehnman
Au-lådan

Medborgarförslag

Till:

Rättviks kommun
Kommunledningskontoret
795 80 Rättvik

Datum: 15-9-2016

RÄTTVIKS KOMMUN
Kommunkansliet

Från:

Ink. 2016-09-15

Namn HANSE REHNMAN

Dnr. 2016/50631

Postadress SJURBERGSV 2A Post nr 79532 Ort Rättvik

Telefonnummer

Mobilnummer 070-6724521

Förslaget, (en kort beskrivning).

Bygg en RONDELL VID INFARTEN TILL GAMLA VÄGEN TILL VIKARBYN

Motivering, (här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det ska kunna ske. Räcker inte utrymmet till kan du bifoga fortsättningen på ett vanligt papper).

RÄTTVIKS "FARLIGASTE" KORSNING. BILAR PASSERAR I MINST 100KM I TIMEN. VÄLDIGT SVÅRT ATT KOMMA ÖVER GATAN. EN RONDELL SKULLE FÅ NER FARTEN BETYDLIGT. OCH SÄKERHETEN SKULLE ÖKA. TRAFIKEN SKULLE BLI MYCKET LANGSAM

Härmed godkänner jag att Rättviks kommun lagrar och behandlar de personuppgifter jag lämnat. Detta för att jag och andra intressenter ska kunna följa mitt ärende, samt för att jag ska kunna inbjudas som förslagsställare till sammanträdestillfället där mitt förslag tas upp. Jag godkänner även att ärendet publiceras på kommunens webbplats.

Hanse Rehnman

Underskrift

2010-11-30/webbredaktionen

Kommunstyrelsen

Yttrande över medborgarförslag att bygga en rondell vid infarten till gamla vägen till Vikarbyn

Ärendebeskrivning

Rättviks farligaste korsning där bilar passerar i hög fart och det är svårt att komma över vägen. En rondell skulle få ner farten och säkerheten öka.

Förvaltningens synpunkter

Förtydligande att platsen gäller korsningen Sättra Dalhallavägen-Sjurbergsvägen på väg 70. Refuger med avkörningsfiler finns och hastigheten är 70km/timmen. Trafikverket äger vägen och ansvaret över trafiksituationen. Kommunen kan i kontakter med Trafikverket framföra önskemål om åtgärder samt påverka polisen att göra hastighetskontroller.

Ulf Haglund
Vägingenjör

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Mark- och planenheten
Pia Söderström, 0248-70 158
pia.soderstrom@rattvik.se

Remiss inför bildande av naturreservatet Jutjärn

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen har skickat remiss avseende bildande av naturreservatet Jutjärn till kommunen. Området är drygt 50 ha och ligger på Rättviksheden mellan Born och Ovanmyra, intill Jutjärns kalkbrott. Reservatet kommer att omfatta tjärnen, ett skogsområde med ett artrikt alkärr samt Jutjärnsängen med många slättergynnade arter. Området har en speciell geologi, är kalkpåverkat och mycket artrikt.

Förvaltningens synpunkter

Kommunen ser positivt på att detta mycket speciella område blir skyddat.

Vid ett besök på plats konstaterades att gränsen konsekvent dragits cirka 20 meter in i skyddsvärd skog längs med en längre rak gränssträcka, se bifogad karta. Vad som är anledningen till detta vet vi inte men det är olyckligt.

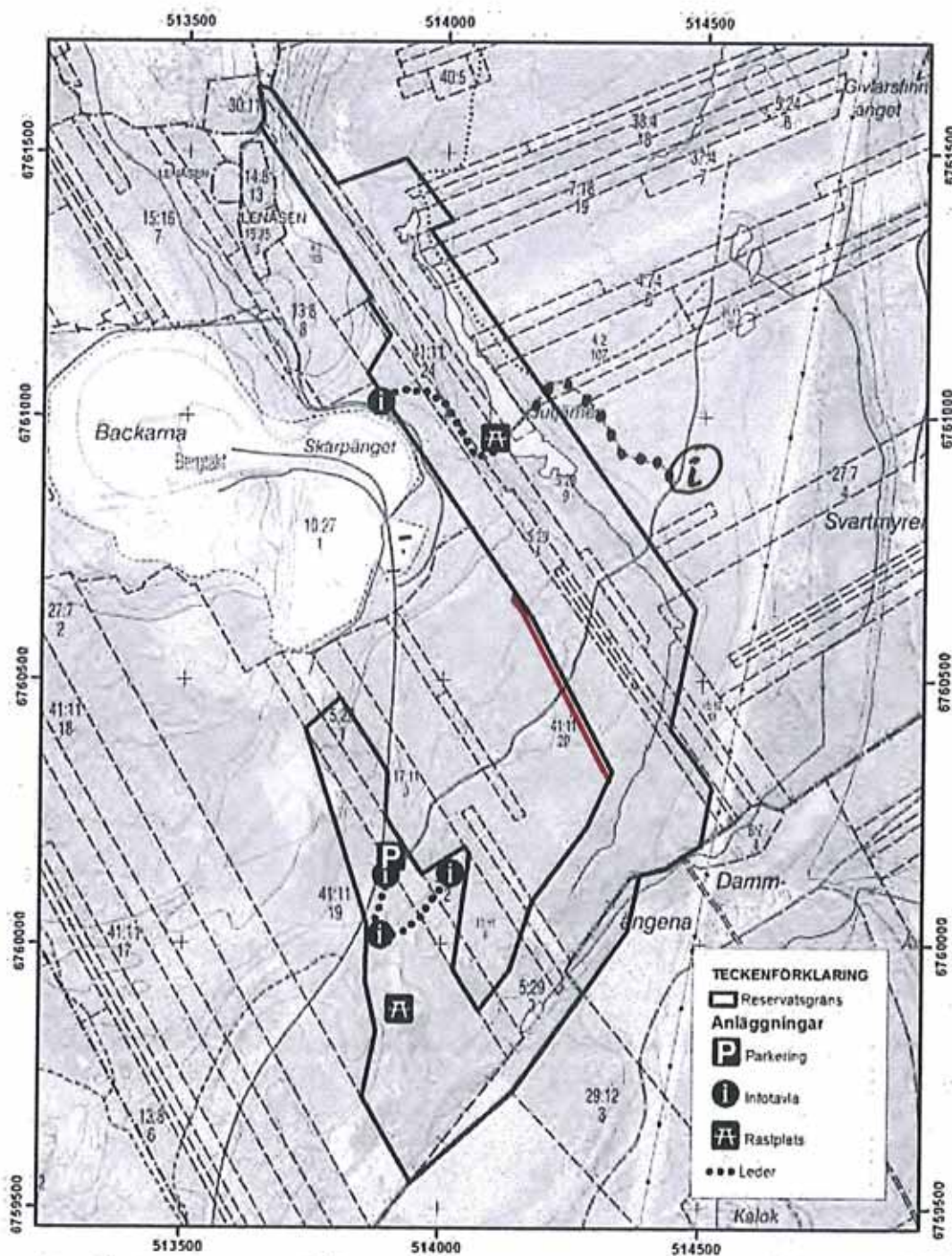
Vi ställer oss också frågande till det lämpliga med att lägga en entré alldeles intill Jutjärnsbrottet där det pågår industriverksamhet med både buller och damm. Stigen från denna plats ner till tjärnen är mycket brant och kan vara svår att gå för vissa. Vi föreslår att man ser över möjligheterna att hänvisa folk att gå till Jutjärnen från öster istället enligt stigmarkering på bifogad karta.

På sikt bör man även göra en stig till, och sätta upp en informationsskylt vid, alkärret som är mycket speciellt och väl värt ett besök. Stigen skulle kunna göras som en rundslinga där även Jutjärnsängen ingår.

Vi vill också framföra att Länsstyrelsen alltid borde ha ett tidigt samråd med kommunen, Skogsstyrelsen och direkt berörda föreningar, innan markåtkomsten påbörjas vid reservatsbildning. När den formella remissen går ut är det oftast för sent att ha synpunkter på avgränsningen av reservatet och även vissa andra saker är svåra att påverka.

Bo Bifrost
Tf förvaltningschef

Pia Söderström
Natur- och miljösamordnare

Figur 2: Anläggningar i Jutjärns naturreservat

— Olämplig gränsdragning
 Alternativ stig till Jutjärnen

From: Rättviks kommun
Sent: 25 Nov 2016 15:01:39 +0000
To: Karin Lundbäck
Subject: VB: Remiss av utkast till beslut för naturreservatet Jutjärn i Rättviks kommun
Attachments: image001.png, Jutjärns NR - externremissversion av beslut med alla bilagor.pdf

Vänliga hälsningar

Registrator
Rättviks kommun
www.rattvik.se

Från: Bergstedt Jonas <Jonas.Bergstedt@lansstyrelsen.se>

Skickat: den 25 november 2016 15:54

Till: registrator@naturvardsverket.se; skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; SGU; Havs- och vattenmyndigheten; registrator@raa.se; Rättviks kommun

Ämne: Remiss av utkast till beslut för naturreservatet Jutjärn i Rättviks kommun

MISSIV

Dnr: 511-2680-2012

Remiss av utkast till beslut för naturreservatet Jutjärn i Rättviks kommun

Länsstyrelsen är nu i slutfasen av arbetet med att bilda naturreservatet Jutjärn i Rättviks kommun.

Därför sänder vi nu ett förslag till beslut för området på remiss till er.

Om ni har synpunkter på materialet så önskar vi få oss dessa tillsända senast 50 dagar efter det att ni

mottog detta e-brev.

Vi vill understryka vikten av att ni registrerar denna försändelse som en inkommen handling i ert diarium och sänder oss ett 'delgivningskvitto' på att ni mottagit handlingarna, helst med vändande epost

men senast den 5 december. Var vänlig uppge vilket datum som ni mottog handlingarna i ert kvitto.

Vänliga hälsningar

Jonas Bergstedt
Naturskyddshandläggare

Bilaga

Förslag till beslut för naturreservatet Jutjärn

Sändlista

Havs och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 GÖTEBORG

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Rättviks kommun, 795 80 RÄTTVIK

SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA

Skogsstyrelsen, Furudalsvägen 12, 795 32 RÄTTVIK

JONAS BERGSTEDT | *Naturskyddshandläggare Länsstyrelsen Dalarna* |

Organisation: Naturskyddsfunktionen, Naturvårdsenheten, Länsstyrelsen Dalarna |

Besöksadress: Rum D543, Åsgatan 38, Falun | Postadress: 791 84 Falun |

Telefon direkt: 010 225 03 18 | Telefon växel: 010 225 00 00 | Fax: 023-81228 |

E-post: jonas.bergstedt@lansstyrelsen.se | Webbssidor: www.lansstyrelsen.se/dalarna |

Bildande av naturreservatet JUTJÄRN i Rättviks kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se *föreskrifter*).

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Jutjärn
Kommun	Rättvik
Län	Dalarna
NVR id	2045793
Natura 2000-beteckning	SE0620273
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger 5 km SSO om Boda kyrka
Naturgeografisk region	Vågig bergkullterräng
Huvudsaklig karaktär	Kalkoligotrof tjärn med omgivande våtmark, gråalkärr, barrskog samt ängsmark.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Born 19:9 – Privat Ovanmyra 1:13 – Privat Ovanmyra 4:2 – Staten Ovanmyra 5:29 – Staten Ovanmyra 7:18 – Privat Ovanmyra 22:26 – Privat Ovanmyra 41:11 – Privat
Rättigheter	Servitut för vattentäkt och ledning – till förmån för Ovanmyra 10:27, belastande Ovanmyra 4:2, 5:29 och 41:11.
Lantmäteriärende	W06547, W141124
Areal	Total areal: 56,2 ha Landareal: 53,9 ha Produktiv skogsmark: 47,8 ha

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara dess biologiska mångfald och värdefulla naturmiljöer. Naturtyperna utgörs av den kalkbleketjärn som givit reservatet dess namn, den bäck som rinner från denna och det alkärr bäcken slutar i, en torräng i områdets sydvästra del samt de barrskogar som omger alltihop. Reservatet syftar också till att värna den geologiska miljön, med en isälvsformad topografi och en egenartad hydrologi. Skyddet ska även bidra till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå för utpekade naturtyper och arter enligt Natura 2000. Ett underordnat syfte är även att erbjuda friluftslivet ett naturskönt och intressant område att besöka.

Syftet ska tillgodoses genom:

- Reservatets föreskrifter som hindrar exploatering och därmed möjliggör för naturtyperna att utvecklas fritt.
- Skötsel av de naturtyper, och arter, som är beroende av kontinuerlig hävd för sitt fortbestånd.
- Reservatet ska tillgängliggöras för allmänheten.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
 - Fastigheten Ovanmyra 10:27 har rätt till underhåll av, och provtagning i, de rör och instrument vars platser framgår av kartan i bilaga 3,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
 - Rójning av enstaka grenar och sly för att kunna se rägångsmarkeringar är tillåtet,
3. gödsla, återföra aska eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
 - Vid jaktpass får enklare tillfälliga konstruktioner av naturmaterial uppföras.

5. plantera in växter, djur, eller andra organismer
6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Transportera ut älg, björn, hjortvilt eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen.
7. bedriva jakt med fälla, inklusive snara, med följande undantag:
 - Jakt med minkfällor är tillåtet.
8. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - Lämna kvar räntan efter skjutet vilt

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av skyltar, anläggande av parkeringsplats, leder och rastplatser för friluftslivets behov,
2. restaurering och skötsel t.ex. genom bränning, avverkning och slätter. Områden där nämnda åtgärder kan vidtas framgår av kartan i bilaga 3,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkull fallna – träd, stubbar och buskar,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Transporter med lättare lantbruksfordon, i syfte att bruka skiften som reservatet skär av, får ske längs med den sträcka som finns avbildad på kartan i bilaga 3.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur,
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang,

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för reservatets vård och skötsel, samt uppföljning av bevarandemål och åtgärder, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna gäller heller ej tjänstemän från länsstyrelsen i samband med tillsynsuppdrag. Vidare ska föreskrifterna heller inte utgöra hinder för normalt underhåll av de vägar och den kraftledningsgata som syns på föreskriftskartan, bilaga 3.

Förtydliganden av föreskrifter

I *punkt A1* förbjuds sådana aktiviteter som kan omvandla mark och vatten, och därmed förändra förutsättningarna för utvecklingen hos områdets naturtyper och organismer. Undantaget under A1, som tillåter ägaren av Ovanmyra 10:27, SMA Mineral AB, att underhålla och ta vattenprover från rör och instrument motiveras av att detta är viktigt för att övervaka hur den angränsande bergtäktsverksamheten påverkar grundvattennivån i närområdet. Företaget har för övrigt servitut därtill och provtagningens påverkan bedöms obefintlig.

I *punkt A2* förbjuds markägare och andra rättighetsinnehavare att genomföra avverkningar och skogsskötselåtgärder, och i *CI* förbjuds allmänheten att förorsaka skada på levande och döda träd, buskar och stubbar. Skogens träd, levande som döda, är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas och får därför inte skadas.

Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Undantaget som tillåter röjning längs med rågångar mot inträngsersatta fastigheter motiveras av att markägarna ska kunna se och upprätthålla gränserna för sitt innehav.

I *punkt A3* framgår det att man inte får sprida aska i reservatet. Förbudet avser askåterföring av biobränsle och gäller inte spridning av kremeringsaska, då detta anses ha försumbar påverkan på naturmiljön.

I *punkt A4* förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga konstruktioner vid jaktpass av "naturmaterial" dvs. av standardtyp med slånor/granris eller mobila tak/vindskydd

som endast används under själva jakten får dock skapas. Jaktpass inklusive eventuella skjutvinklar får markeras diskret, exempelvis med märkt småfågelholk i naturmaterial.

I *punkt A5* förbjuds inplantering av växter och djur. Inplantering av växter och djur i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att främja.

I *punkt A6* och *C2* förbjuds terrängkörning. Terrängkörning med motordrivna fordon ger vegetations- och markskador, särskilt om tunga fordon används eller om körning sker i våt eller kuperad terräng. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift.

Det undantag som ges för uttransport av större vilt motiveras av att det annars blir mycket svårt att bedriva jakt på dessa djur i området. De undantagna djuren överensstämmer med dem som anges i terrängkörningsförordningen.

Undantaget som tillåter transporter med lättare lantbruksfordon, i syfte att bruka skiften som reservatet skär av, motiveras av att dessa annars blir svåra att förvalta.

Alla transporter som görs i området bör utföras med fordon som inte lämnar permanenta spår i terrängen. Omfattningen av de transporter som tillåts i området bedöms för övrigt vara så begränsade att övrigt friluftsliv får tåla eventuella störningar.

I *punkt A7* förbjuds jakt med fällor. Denna jaktform bedöms ej vara av samma starka allmänna intresse som annan jakt, utan bedrivs främst i bestandsreglerande syfte. Utgångspunkten bör därför vara att endast tillåta jakt med fällor om det finns skäl att reglera specifika arter.

Utestående fällor minskar också upplevelsen av ett "orört" område och kan upplevas negativt av friluftslivet. Det kan även innebära en risk för fredade arter som exempelvis ugglor och utter. Undantag för minkfällor medges för att minkjakt är motiverad ur naturskyddssynpunkt och att fällfångst är den enda realistiska jaktmetoden. Även slagfällor är tillåtna vid minkjakt eftersom naturvårdsnyttan bedöms större än risken att enstaka individer av andra arter dödas. Endast fällor godkända av Naturvårdsverket får nyttjas och de ska vara märkta med namn och adress.

I *punkt A8* förbjuds utfodring och åtling av vilt. Det är generellt förbjudet att lägga ut animalisk åtel. För att inte få skador inom reservatet, se motiv, så inskränker Länsstyrelsen detta ytterligare. Utfodring och åtling av vilt medför att djur koncentreras till området kring utfodrings- och åtlingsplatsen. Lokalt skadas vegetationen genom tramp, foderspill och en viss gödslning av marken. Undantag från föreskriften är dock formulerade för att tillåta att ränta efter skjutet vilt lämnas kvar, liksom att saltsten sätts upp. I det senare fallet bör placeringen vara sådan att skador på vegetation minimeras.

I *punkt B1* medges uppmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I *punkt B2* medges skötsel och restaurering av naturvärdena i reservatet. Dessa naturvärden kräver skötsel eller restaurering för att kunna bibehållas eller utvecklas, och behövs därför för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås.

I *punkt B3* medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

Punkt C1 – se motiveringen till A2.

Punkt C2 - se motiveringen till A6.

I *punkt C3* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

I *punkt C4* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd bedriva större eller återkommande arrangemang i naturreservatet. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av länsstyrelsen enligt punkt C4. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Dispens och tillståndsprövningar av föreskrifter

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7§ miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från ovan meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen handlägger också ansökningar för verksamheter som är tillståndsprövade enligt ovan meddelade föreskrifter.

En dispens eller tillståndsansökan ska alltid innehålla information om vilken föreskrift dispensen/tillståndet avser, vilken verksamhet som ska bedrivas samt en beskrivning av när, hur, var och varför den ska bedrivas.

Beskrivning av området

Prioriterade bevarandevärden

Reservatet ligger i botten och längs med de västra sluttningarna av Ockrandalgången, vars nutida topografi skapades vid avsmältningen av inlandsisen för ca 10 000 år sedan. De kalkinblandade avlagringar detta vattenflöde avsatte uppvisar egendomliga dräneringsmönster idag med ömsom ytliga vattenflöden och ömsom underjordiska. Ytterst är det detta som ligger till grund för den mångfald av miljöer och arter vi idag finner i området. Jutjärn är en ca 2 ha stor tjärn med ett djup på blott någon meter. Den har inget synligt tillflöde från norr, utan är grundvattenmatad från ett underjordiskt tillflöde från öster. Det inströmmande vattnet är mättat på kalk vilket faller ut på tjärnens botten som ett vitt pulver, s.k. kalkbleke. Kalkblekevatten är ovanliga såväl nationellt som internationellt och har

därför ett skyddsvärde. Såväl landformer som hydrologi är därför prioriterade bevarandevärden i reservatet.

Det höga pH värde kalkmättnaden medför, skapar en livsmiljö som endast få organismer kan hantera. Vegetationen i sjön är därför sparsam med gäddnate och hästsvans som dominerande arter. Markerna som omger tjärnen är desto rikare, längs stränderna finns bl.a. en av länets största ansamlingar av kalkgynnade starrarter. I söder avvattnas tjärnen via Jutjärnsbäcken och i den sumpiga granskogen längs dess sidor har ett flertal rödlistade lavar dokumenterats. Efter 800 meter rinner Jutjärnsbäcken genom en flack sänka i terrängen, där en tät sumpskog av gråal växer. Socklarna till dessa träd är ett eldorado för mossor och lavar. Ett 30-tal intressanta arter har noterats varav 14 är rödlistade. Vegetationen runt tjärnen, bäcken och alkärret är prioriterade bevarandevärden i reservatet.

Från kalkbrottet nordväst, och genom reservatets västra delar, rinner Lenåsbäcken genom ett i huvudsak underjordisk flöde. Detta präglar markytans vegetation och ger den inslag av gräs och örter. Vid den s.k. Jutjärnsängen är detta som mest utpräglat och här finns en rik ängsflora, bl.a. med ovanliga arter som månlåsbräken, fältgentiana och smällvedel. Ängen är därför ett prioriterat bevarandevärde i reservatet.

Den skog som reservatet hyser har överlag inte så hög ålder och är också till stor del ganska påverkad av skogsbruksåtgärder i modern tid. Dock finns bestånd med tall av mycket hög ålder och andra kvaliteter. Reservatets äldre skogsbestånd är därför ett prioriterat bevarandevärde.

Markanvändning

I området är den pågående markanvändningen i huvudsak skogsbruk. Genom reservatet löper en skogsbilväg och längs med dess sydöstra kant löper en kraftledningsgata. Reservatet genomkorsas också av en gammal väg som, via en bank, löper över Jutjärn.

Planeringsbakgrund

Riksintressen

Området ingår i naturvårdens riksintresseområde 84 Gärdsjöfältet-Ockrandalgängen-Enån samt FW 13 Siljansområdet, ett riksintresseområde för friluftslivet. Instiftandet av naturreservatet är en åtgärd som gynnar de värden som riksintresseområdena ska värna.

Natura 2000

Området är utpekad som särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket enligt 7 kap 27§ i miljöbalken. Vid tidpunkten då detta beslut tas är de habitat och arter som Natura 2000 området pekats ut för under omprövning. Närmare upplysningar om dessa får därför sökas i den bevarandeplan som är under revidering.

Biotopskydd

Som skydd för den alskog som växer i reservatets södra del instiftade Skogsstyrelsen ett 1,9 ha stort biotopskydd år 1998. Reservatets föreskrifter stärker det skydd som detta område redan har.

Kommunal översiktsplan

Området ligger inom område Snf 257 Ockrandalen i Rättviks kommuns översiktsplan från 1992. I rekommendationerna för detta område framhålls den hänsyn skogsbruket ska ta till områdets natur och friluftslivsvärden samt att schaktning och nybyggnation inte bör ske. Instiftandet av naturreservatet är en åtgärd som är i linje med dessa rekommendationer. Reservatet ligger också i direkt närhet till område Mf 211 Jutjärns kalkbrott. I rekommendationerna för detta område står att det bör skyddas från verksamhet som påtagligt kan försvåra utvinningen av kalksten. Länsstyrelsen bedömer dock att detta inte kommer i konflikt med reservatsbildningen då mycket lite, om ens något, av den kalkkropp som bryts sträcker sig in i reservatet.

Motivering

Rättslig grund för beslutet

Ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen får förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat (se 7 kap. 4 § miljöbalken).

I ett beslut om att bilda naturreservat ska skälen för beslutet anges (se 7 kap 5 § i miljöbalken). I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Länsstyrelsen eller kommunen får, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till sådana att tåla sådan verksamhet som krävs för reservatets förvaltning (se 7 kap. 6 § i miljöbalken).

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas (se 7 kap. 30 § i miljöbalken).

Länsstyrelsens bedömning

Det område som nu skyddas har mycket höga naturvärden. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta

skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat, dels då områdets storlek diskvalificerar andra långsiktiga skyddsformer men också på grund av denna skyddsform möjliggör utformandet av en skötselplan. En naturvårdande skötsel av fram för allt ängsmarkerna inom området är viktigt för fortbeståndet av de naturvärden de hyser. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd. Bildandet av naturreservat bidrar till uppfyllande av miljökvalitetsmålen 'Levande sjöar och vattendrag', 'Myllrande våtmarker', 'Levande skogar', 'Ett rikt odlingslandskap' samt 'Ett rikt växt och djurliv'.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (se rubriken Ärendets handläggning) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § i miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter anser Länsstyrelsen Dalarna att Jutjärn ska avsättas som naturreservat.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd till miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Upplysningar

Annan lagstiftning som har bäring på reservatets föreskrifter

Att ett tillstånd, eller dispens givits, från någon av reservatets föreskrifter innebär inte att den sökande därmed är befriad från att pröva verksamheten enligt annan lagstiftning. Nedan redovisas ett par exempel på detta. Notera dock att det alltså inte är någon fullständig lista över de lagrum där prövning kan vara aktuell.

I den mån någon önskar bedriva en verksamhet i reservatet som väsentligt kan ändra naturmiljön, och som inte är förbjuden enligt reservatsföreskrifterna, så är en sådan ändå samrådspfiktiga enligt miljöbalkens 12 kapitel, 6 §.

Den som önskar bedriva verksamhet som kan strida mot det biotopskydd som finns inom reservatet måste söka dispens från detta hos Skogsstyrelsen.

Det ska också nämnas att förutom eventuella dispenser och tillstånd så krävs markägarens tillstånd för att få bedriva en verksamhet på dennes mark.

Ärendets handläggning

Området dokumenterades år 2000 inom ramen för Länsstyrelsens inventering av Rättviksheden och befanns ha så höga naturvärden att bildandet av ett reservat ansågs motiverat. Reservatsarbetet föregicks av att delar av området anslöts till Natura 2000 år 2005.

Arbetet med att bilda naturreservatet inleddes i början av 2006. I oktober hölls informationsmöten för markägare. Information sändes också ut till olika organisationer med intressen i området. Via en enkät som sändes sakägare och intressenter erbjöds dessa lämna synpunkter på den information som givits. Ett flertal svar inkom och nedan lämnas en redogörelse på de viktigaste av dessa.

Två markägare föreslog att reservatet skulle utökas såväl norrut som söderut. Under besök vid de tilltänkta utvidgningarna konstaterades att de hade naturvärden vilket fick länsstyrelsen att tillmötesgå önskemålen.

Ägaren till Ovanmyra 17:11 önskade att en utskjutande yta av reservatet, som klöv hans skifte, skulle exkluderas. Detta ville inte Länsstyrelsen tillmötesgå då ytan var bevuxen med smällvedel. Då smällvedel tål, och t.o.m. gynnas, av ett visst markslitage gjordes i stället en överenskommelse om att markägaren tilläts köra över reservatet längs detta stråk.

En markägare föreslog att den väg som klyver Jutjärn i en nordlig och en sydlig del, bör vara förbjuden att färdas på med snöskoter och fyrhjulingar. Markägaren menade att banken inte tål denna belastning vilket kan leda till försämrade genomströmning av vattnet om trafiken tilläts fortsätta. Länsstyrelsen bedömer att det kan finnas fog för denna bedömning och har därför inte heller formulerat något undantag för denna sträcka i det terrängkörningsförbud som råder i området.

2008 tog Länsstyrelsen fram förslag på en jaktpolicy för blivande naturreservat. Baserat på detta konsulterades Boda-Bingsjö VVO 2009 om kompletterande jaktföreskrifter som t.ex. förbud för ätling och fälljakt. Man accepterade generellt dessa kompletteringar men önskade att mård också skulle undantas från förbudet mot fälljakt eftersom mink tilläts. Detta är dock något som Länsstyrelsen inte tillmötesgått då mården bedöms som en inhemsk art, till skillnad från minken.

2010 tog Länsstyrelsen initiativ till att påbörja restaurering och skötsel av Jutjärnsängen innan reservatsbildningen slutförts. Orsaken var att den stod utan hävd sedan en tid tillbaka. Som en första åtgärd brändes ytan samma vår och ett antal träd togs ner i dess närhet. På sommaren genomfördes den första slåttern, en hävd som sedan dess fortsatt.

Samma år uppmärksammade Skogsstyrelsen att på skiften i direkt anslutning till reservatet fanns frötallar med en ålder av uppemot 240 år. Efter samtal med den berörda markägaren,

och efter godkännande från Naturvårdsverket, togs beslutet 2014 att ansluta en del av denna yta till det blivande reservatet.

Lantmäteriet uppdrogs att mäta in det blivande reservatet 2006, ett uppdrag som slutfördes först 2015.

Företaget NAI Svefa AB kom att engageras för att utföra såväl ekonomisk värdering av marken i reservatet, som för att genomföra förhandlingar med reservatets markägare om ersättning. Ursprungligen berörde reservatet 27 fastigheter fördelat på 25 fastighetsägare. Då detta beslut tas är alla förhandlingar avslutade och 5 av fastigheterna kvar i privat ägo, övriga är sålda till staten.

Utkast till beslutsdokument författades hösten 2016. Vid den remiss som föregick beslutet framkom följande.....

Här ska mer text in efter externremissen.

Ersättningstalan

Förhandling om ersättning pågår mellan staten och sakägarna. Reglerna för sådan ersättning återfinns i 31 kap. 4, 5 och 13 §§ miljöbalken. Av 31 kap. 13 § framgår att sakägare under de förutsättningar som där anges måste väcka talan hos miljödomstolen inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft för att inte förlora sin rätt till ersättning.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 5 (formulär 6).

Detta beslut har fattats av landshövding XX. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, planhandläggare Margareta Björk, miljöhandläggare Håkan Danielsson, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturskyddshandläggare Jonas Bergstedt, den sistnämnda föredragande.

< Signatur av Landshövding >

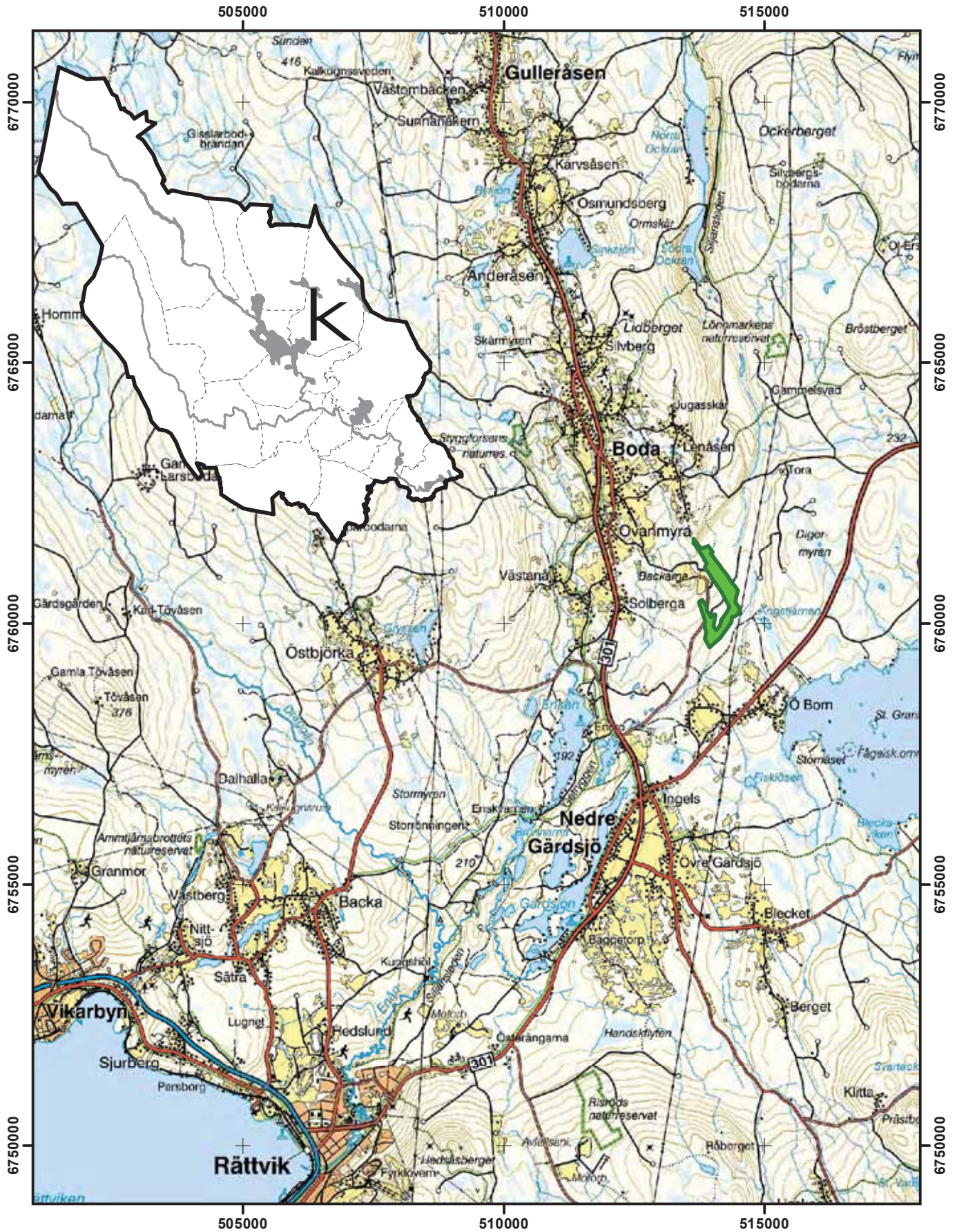
Landshövding

Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Föreskriftskarta
Bilaga 4	Skötselplan
Bilaga 5	Överklagningsformulär

< Signatur av föredragande handläggare >

Naturskyddshandläggare

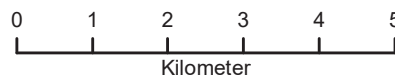

Teckenförklaring

 Jutjärns NR

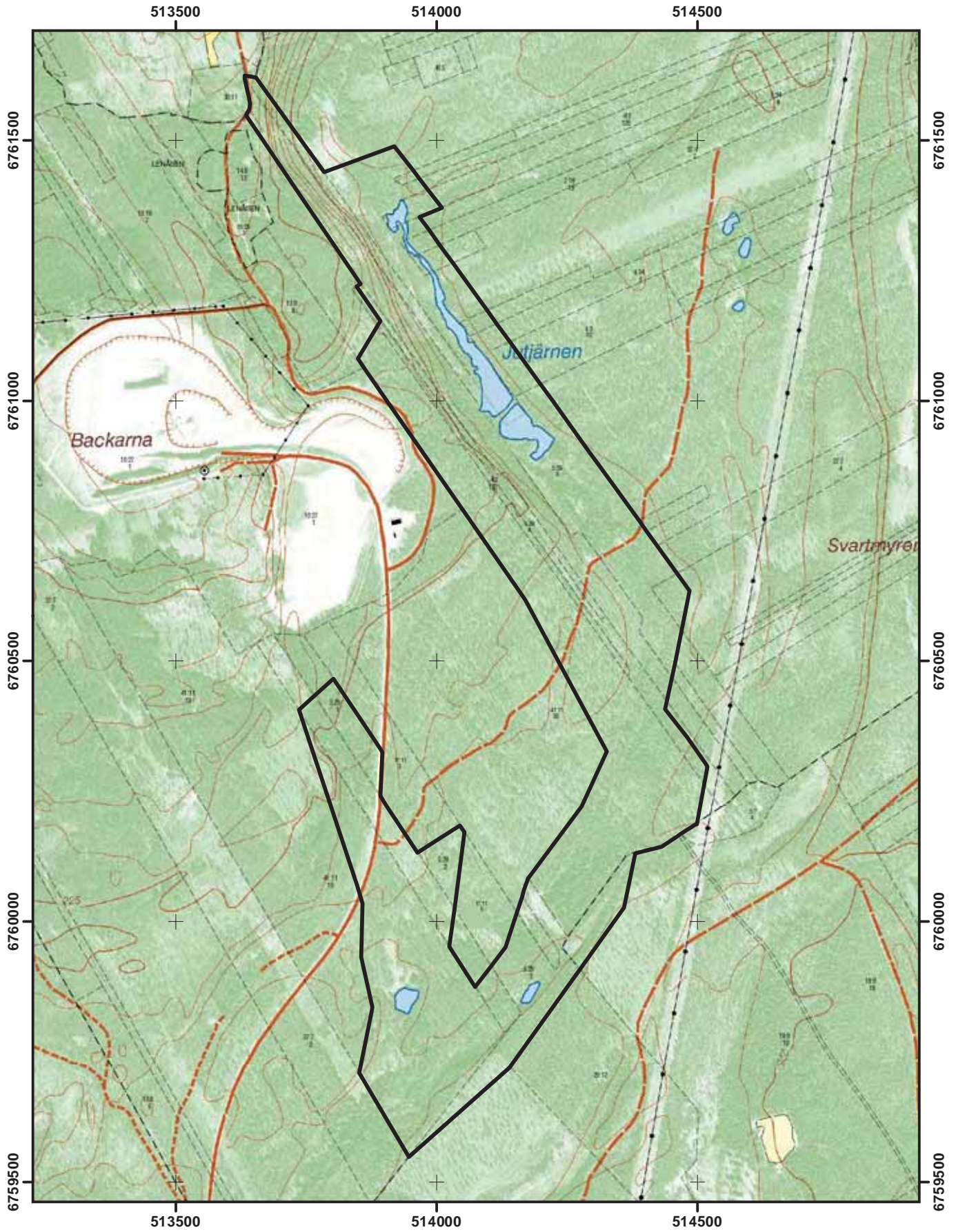
Bakgrundskarta: Lantmäteriets vägkarta
Koordinater angivna i SWEREF99 TM

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

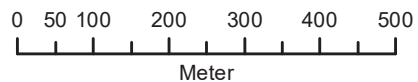
Skala: 1:100 000

Teckenförklaring

 Gräns för Jutjärns NR

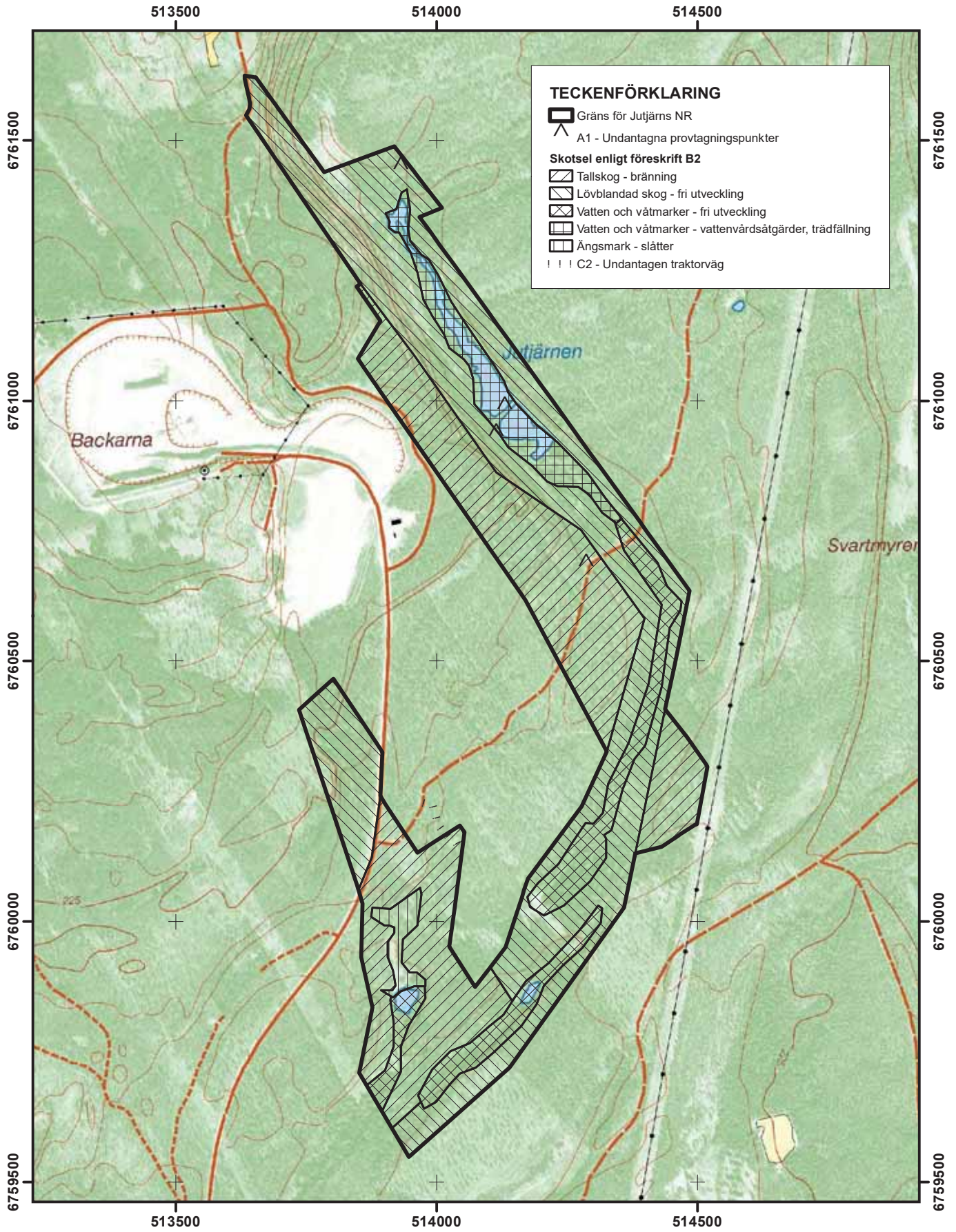

Skala: 1:10 000

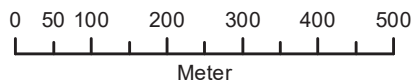
Bakgrundskarta: Lantmäteriets fastighetskarta.
Koordinater angivna i SWEREF99 TM

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

Bakgrundskarta: Lantmäteriets fastighetskarta.
 Koordinater angivna i SWEREF99 TM

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet

Skala: 1:10 000

Skötselplan för naturreservatet Jutjärn

Innehåll

Administrativa data	3
Beskrivning av området	4
Geovetenskap	4
Biologi	6
Kulturhistoria	7
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	9
Infrastruktur	9
Natura 2000	9
Källförteckning	10
Avvägningar mellan bevarandevärden	11
Syfte med naturreservatet	11
Prioritering mellan bevarandevärden	11
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	11
Skötselområde 1: Brandpräglad skog	13
Skötselområde 2: Lövblandad skog	13
Skötselområde 3: Alkärret	15
Skötselområde 4: Jutjärn med omgivande våtmarker	14
Skötselområde 5: Ängsmarkerna	16
Skötselområde 6: Friluftsliv och anläggningar	17
Jakt och fiske	18
Dokumentation och uppföljning	20
Dokumentation	20
Uppföljning	20
Revidering av skötselplanen	20
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	21

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Jutjärn
NVR id	2045793
Natura 2000-beteckning	SE0620273
Län	Dalarna
Kommun	Rättvik
Markslag:	
Naturtyp	Areal (ha)
Tallskog	21,0
Lövblandad barrskog	9,4
Barrblandskog	6,0
Ungskog inklusive hyggen	5,8
Övriga skogsimpediment	3,7
Granskog	2,9
Våtmark	2,3
Sjöar och vattendrag	2,3
Triviallövskog	1,6
Barrsumpskog	0,9
Lövsumpskog	0,3
Övrig öppen mark	0,1
Summa	56,2
<i>(Satellitbildstolkning hämtad från VIC Natur. Naturtypernas klassning enligt Naturvårdsverkets rapport nr 5391)</i>	
Nyttjanderätter	Servitut för vattentäkt och ledning – till förmån för Ovanmyra 10:27, belastande Ovanmyra 4:2, 5:29 och 41:11.
Övriga rättigheter	Jakten förvaltas av Bingsjö Boda VVO och älgjaktsområde
Bebyggelser och anläggningar	Skogsbilväg förvaltd av Blot samfällighetsförening (Rättvik Ovanmyra GA:5)
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Beskrivning av området

Geovetenskap

Berggrunden i reservatet utgörs av sedimentära bergarter. Merparten utgörs av s.k. orsasandsten, avsatt under Silur-tid (425 miljoner år) medan berggrunden i reservatets sydöstra delar är något äldre och utgörs av kalksten från mitten av ordovicium (460 milj år). Eventuellt når den revkalkkropp, som bryts industriellt nordväst om området, även en bit in i reservatet. Berggrunden går inte i dagen på något ställe i reservatet.

Genom området löper även flera förkastningar, troligen uppkomna i samband med meteoritnedslaget norr om Siljan för 380 miljoner år sedan. Den tydligaste löper sydväst, och parallellt, med Jutjärn och är, tillsammans med övriga förkastningar, den underliggande orsaken till områdets dramatiska topografi.

Berggrunden överlagras av grusavlagringar avsatta i slutskedet av istiden.

Landformerna antas ha uppkommit i två steg. Materialet i sig avsattes under den avsmältande inlandsisen av den isälv som följde en sedan tidigare etablerad sänka i berggrunden. I ett senare skede, vid momentana avtappningar av en förmodad issjö norr om Furudal, ska mycket material ha spolats ut och omlagrats. Därmed skapades de terrasser, torrlagda strömfåror och grusiga bankar som karaktäriserar området idag.

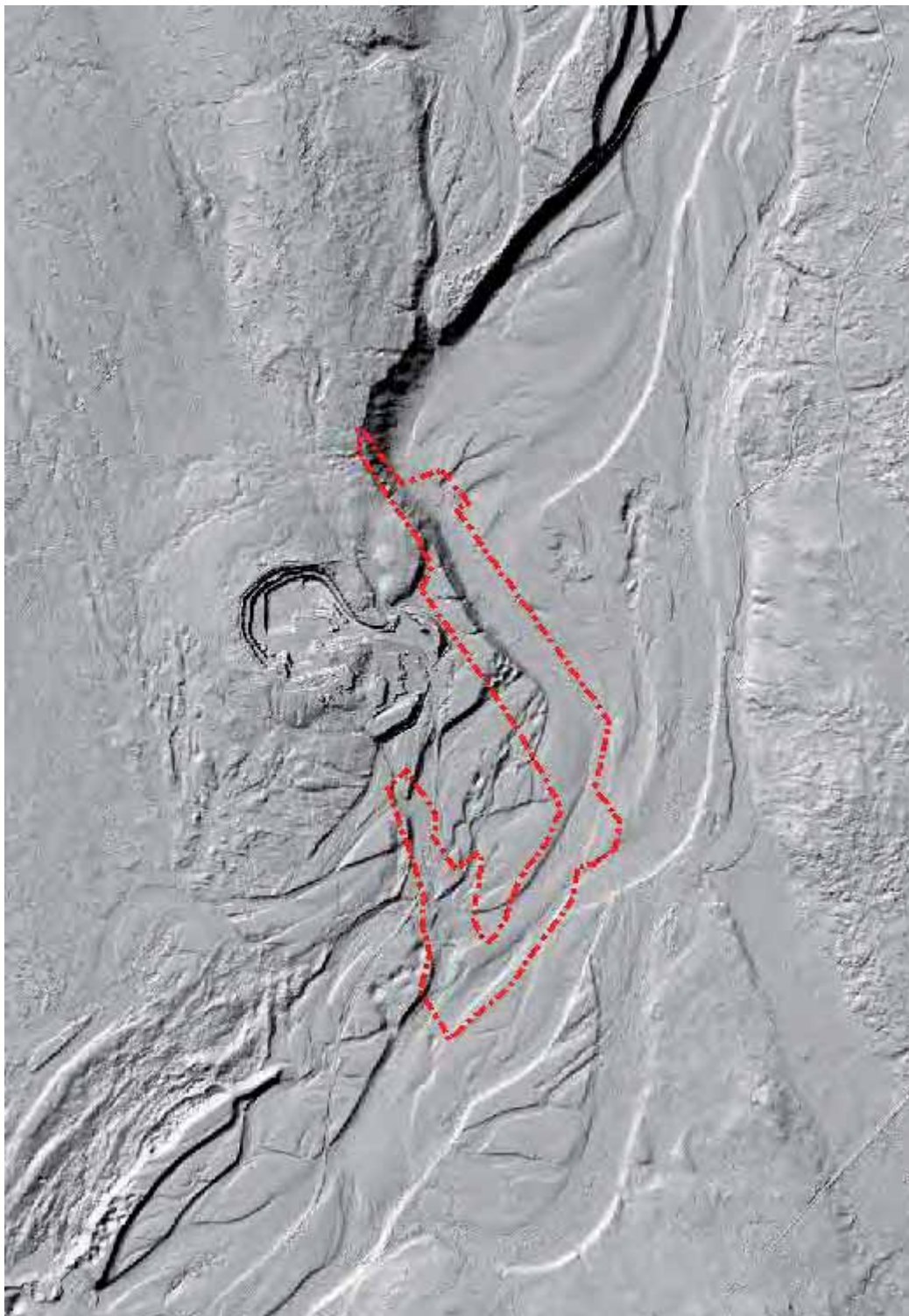
Avlagringarna ger området en egenartad hydrologi med ömsom ytliga vattenflöden och ömsom underjordiska. Jutjärn är en ca 2 ha stor tjärn med ett maxdjup på blott någon meter. Den har inget synligt tillflöde från norr, utan är grundvattenmatad från ett underjordiskt tillflöde från öster. Vid tjärnens norra ände kan man se det inströmmande vattnet bubbla upp ur bottensedimenten.

Det inströmmande vattnet är mättat på kalk, men på grund av vattenväxternas koldioxidupptag och den ökande vattentemperaturen i tjärnen, fälls mycket av kalken ut på botten som ett vitt pulver, så kallad kalkbleke. Tjärnen klyvs av en vägbank med två vägtrummor som låter vattnet passera. Troligen är banken orsaken till att tjärnen ändrat sin form sedan mitten av 1800 talet.

Tjärnens avrinning sker via Jutjärnsbäcken åt söder, ett vattendrag som efter 900 m rinner ut i ett alkärr och därefter försvinner ner i marken. I dess förlängning finns ett par utbildade blocksänkor, vilka tidvis är fyllda med vatten.

Ett annat vattendrag, Lenåsbäcken, försvinner ner i marken nära kalkbrottet nordväst om reservatet, och löper sedan underjordiskt genom reservatets västra delar innan det flödar samman med Jutjärnsbäcken i blocksänkan söder om Jutjärnsängen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att områdets geologiska värden är stora. Det är också skälet till att reservatet utgör en liten del av 'Gärdsjöfältet – Ockrandalgängen – Enån', ett riksintresseområde avsatt för att värna de landformer som skapades vid inlandsisen avsmältning.

Figur 1: Lantmäteriets terrängskuggningsmodell efter laserskanning av landskapet runt Jutjärns naturreservat. Reservatet är markerat med röda streck. På modellen syns tydligt de strömfåror som bildats i samband med plötsliga tömningarna av en issjö längre norröver vid istidens slutskede.

Biologi

Vegetation och flora

Det höga pH värdet i Jutjärn skapar en livsmiljö som endast få organismer kan hantera. Vegetationen i sjön är därför sparsam med gäddnate, hästsvans och näckmossa som dominerande arter. År 1999 rapporterades kransalger växa i sjön, något som tyvärr inte kunde bekräftas under de inventeringar som utförts vid senare tillfällen.

Om vattnet är artfattigt så är de omgivande markerna runt sjön desto rikare. Runt Jutjärns stränder finns en av länets största ansamlingar av kalkgynnade starrarter. Här har drygt 20-tal arter noterats, däribland sällsyntheter som huvudstarr, tagelstarr, jämtstarr och härstarr.

I söder avvattnas tjärnen via Jutjärnsbäcken och i den sumpiga granskogen längs dess sidor har ett flertal rödlistade lavar dokumenterats, bl a den starkt hotade gropiga skägglaven. Efter 800 meter rinner Jutjärnsbäcken genom en flack sänka i terrängen, där en tät sumpskog av gråal växer. Trädstammarna växer upp från kraftiga socklar, som indikerar att varje trädindivid bör vara flera hundra år gammal och att kärret som sådant kan äga en ännu mycket längre kontinuitet. Liksom i sydligare nejdens klibbalkärr är dessa vattenomflutna trädsocklar ett Eldorado för mossor och lavar. Den ovanligaste av dessa är den starkt hotade mossan svämskapania, som här dokumenterades för första gången i landet. Nästan lika exklusiva är mossan mikroskapania och trädbrosklav. Av övriga arter kan de sårbara arterna luddig stiftdynlav och rikkärrsskapania nämnas. Vid kärret finns även intressanta kärlväxter, som exempelvis skuggviol och älvfräken.

Söder och väster om alkärret finns ett antal blocksänkor, tidvis fyllda med vatten där många av de arter som omnämns ovan också återfinns. De omges av örtrika, mer eller mindre öppna marker, där många ovanliga arter dokumenterats. Som mest utpräglat är detta vid den s.k. Jutjärnsängen där starkt hotade arter som fältgentiana och smällvedel dokumenterats. Den sistnämnda har här en av sina få lokaler i landet. Ängen har också många orkidéarter så som tvåblad, skogknipprot, brudsporre. Även ängssvampar som lädervaxskivling och musseronvaxskivling har noterats. I barrskogen norr om Jutjärnsängen, längs med det underjordiska flödet av Lenäsbäcken, är markvegetationen också dominerad av örter.

I övrigt framstår tallheden som trivialare för det otränade ögat bortsett från de fläckar där karaktärsarten mosippa hittas. Precis som på övriga delar av Rättviksheden finns dock här även en mängd ovanliga mykorrhiza-svampar, knutna till kalkinblandad sand och rötterna till de träd de lever i symbios med. Speciellt spindelskivlingar finns det många arter av och en av de ovanligaste är den sårbara gyllenspindlingen.

Skogen i sig domineras av tall vilken utgör ca 2/3 av trädslagsblandningen och har en medianålder på 70 år. Vissa bestånd är dock mycket gamla. På en 9 ha stor yta av tallheden, direkt väster om Jutjärn står en stor mängd gamla tallar med åldrar mellan 175-275 år. Det ska också nämnas att Lövinblandningen är ganska stor, uppemot 15%.

Fauna

Jutjärn är på grund av sina kemiska, och botaniska, förutsättningar mycket fattig på djur. Några bottenfaunaundersökningar, utförda på standardiserat sätt, är tyvärr inte gjorda i tjärnen men enligt uppgift ska där finnas nordlig sötvattensmärsla, ett försurningskänsligt leddjur som annars främst förekommer i fjällvärlden.

I tjärnen har öring och bäckröding planterats ut i omgångar under åren. Den senare leker enligt uppgift i Jutjärnsbäcken och har på så vis etablerat sig permanent.

Utter är rapporterad från tjärnen på senare år.

Annars är fjärilsfaunan på Jutjärnsängen det mest exklusiva reservatet har att erbjuda zoologiskt. Sedan tidigare är sällsynta arter som brun gräsfjäril och sotnätfjäril funna där. Efter att ängen restaurerats, och hävden återupptagits, har än ovanligare arter observerats, så som det sårbara guldfransmottet och den starkt hotade violetta guldvingen.

Det kan också nämnas att såväl större, som mindre, vattensalamander är rapporterade från de små lokar som bildas i blocksänkorna i områdets sydligaste del. Vad gäller fågelfaunan så är den intressantaste uppgiften att tretåig hackspett noterats häcka i anslutning till Jutjärnsbäcken. I Artportalen finns uppgifter om andra fågelarter som dokumenterats för området.

Hotade arter

I området har uppemot 60 naturvårdsintressanta arter noterats. Av dessa är knappt 40 rödlistade vara 15 anses vara hotade nationellt, se tabell 1.

Kulturhistoria

Reservatsområdet tillhör det som en gång var, och fortfarande är, utskogen för Ovanmyra by. Det bynära läget gör att området, med största sannolikhet, nyttjats intensivt för såväl ved som timmertäkt samt skogsbete under många hundra år. Ett flertal kolbottnar från resmilor är identifierade i anslutning till reservatet. Den revkalkkulle som ligger direkt väster om reservatet, och där idag kalk bryts i industriell skala, har även tidigare nyttjats av de boende i området. Dels har kullen nyttjats som ängsmark men där har också kalk brutits, och bränts, i mindre skala. På tallheden runt Jutjärn har de funnits flera ängar. Ingen av dessa syns idag ute i naturen men finns kvar som namn på fastighetskartan. Många verkar ha tagits upp efter 1840-talets storskifte då de inte finns medtagna på dessa kartor, något som också gäller för Jutjärnsängen. Ängen ligger idag på ett skifte som tillhört Jonesgården i Ovanmyra. Den nuvarande ägaren av gården säger sig ha ett minne av att den slutade hävdas under 1950-talet.

Sedan storskiftets dagar har en vägbank anlagts tvärs över Jutjärn, med två trummor som låter vattnet passerar genom den. När banken anlades är okänt men troligen var syftet att lättare nå övriga ängsmarker i närområdet. Banken verkar ha förändrats tjärnens utseende sedan storskiftets dagar på så sätt att nya partier med öppet vatten skapats norr om den medan delarna söder om den sakta växt igen med starr. Tjärnens gamla utbredning avspeglas i några av de fastighetsgränser som ännu gäller i området.

Grupp	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
Däggdjur	<i>Lutra lutra</i>	Utter	Nära hotad (NT)
Fåglar	<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåig hackspett	Nära hotad (NT)
Insekter	<i>Catastia marginea</i>	Guldfransmott	Sårbar (VU)
Insekter	<i>Coenonympha hero</i>	Brun gräsfjäril	Nära hotad (NT)
Insekter	<i>Lycaena helle</i>	Violettt guldvinge	Starkt hotad (EN)
Insekter	<i>Melitaea diamina</i>	Sothärfjäril	Nära hotad (NT)
Kärlväxter	<i>Astragalus penduliflorus</i>	Smällvedel	Starkt hotad (EN)
Kärlväxter	<i>Botrychium lunaria</i>	Månlåsbräken	Nära hotad (NT)
Kärlväxter	<i>Gentianella campestris</i>	Fältgentiana	Starkt hotad (EN)
Kärlväxter	<i>Pulsatilla vernalis</i>	Mosippa	Starkt hotad (EN)
Kärlväxter	<i>Viola selkirkii</i>	Skuggviol	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	Violetttgrå tagellav	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Cheiomycina flabelliformis</i>	Solfjäderlav	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Cladonia parasitica</i>	Dvärgbägarlav	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Evernia divaricata</i>	Ringlav	Sårbar (VU)
Lavar	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Micarea hedlundii</i>	Luddig stiftdynlav	Sårbar (VU)
Lavar	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådbrosklav	Starkt hotad (EN)
Lavar	<i>Schismatomma pericleum</i>	Rosa skärelav	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Sclerophora coniophaea</i>	Rödbrun blekspik	Nära hotad (NT)
Lavar	<i>Usnea barbata</i>	Gropig skägglav	Sårbar (VU)
Mossor	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Käppkrokmossa	Nära hotad (NT)
Mossor	<i>Harpanthus scutatus</i>	Liten måntandsmossa	Sårbar (VU)
Mossor	<i>Lophozia longiflora</i>	Vedflikmossa	Nära hotad (NT)
Mossor	<i>Scapania brevicaulis</i>	Rikkärrsskapania	Sårbar (VU)
Mossor	<i>Scapania carinthiaca</i>	Mikroskapania	Starkt hotad (EN)
Mossor	<i>Scapania glaucocephala</i>	Svämskapania	Starkt hotad (EN)
Svampar	<i>Cortinarius aureofulvus</i>	Gyllenspindling	Sårbar (VU)
Svampar	<i>Cortinarius caesiostramineus</i>	Blekspindling	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Cortinarius harcynicus</i>	Barrviolspindling	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Cortinarius pinophilus</i>		Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Cuphophyllum fornicatus</i>	Musseronvaxskivling	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Cuphophyllum russocoriaceus</i>	Lädervaxskivling	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Lactarius musteus</i>	Tallrika	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Lentaria byssiseda</i>	Spinnfingersvamp	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Lepista densifolia</i>	Arommusseron	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Lyophyllum semitale</i>	Mjölsvärting	Nära hotad (NT)
Svampar	<i>Microglossum atropurpureum</i>	Purpurbrun jordtunga	Sårbar (VU)
Svampar	<i>Perenniporia subacida</i>	Gräddticka	Sårbar (VU)
Svampar	<i>Stereopsis vitellina</i>	Spadskinn	Sårbar (VU)

Tabell 1: Rödlistade arter noterade från området. Kolumnen Kategori anger vilken hotkategori respektive har enligt rödlistan 2015.

Tabellen är sorterad på grupp, därefter på vetenskapligt namn.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Jakten förvaltas av Bingsjö-Boda viltvårdsområde, fisket i Ockran av Rättvik-Boda fiskevårdsområdesförening. Som nämnts tidigare har öring och röding planterats ut i Jutjärnen vid tidigare tillfällen.

Infrastruktur

Direkt väster om reservatet ligger Jutjärns kalkbrott där företaget SMA Mineral AB bedriver verksamhet sedan slutet av 1970-talet. Man har i dagsläget tillstånd att bedriva täktverksamhet fram till och med 2028. Verksamhetens påverkan på kringliggande marker, så som den beskrivs i den miljökonsekvensbeskrivning författades i samband med att täktillståndet förnyades 2006, är som följer. Ett visst mått av buller samt kalkdamm från verksamheten sprids i närområdet vilket märks tydligast i reservatets nordöstra del. Det vatten som läns pumpas från täktens botten släpps ut i ett dike nordost om brottet. Diket rinner ut i Lenåsbäcken som i sin tur rinner in i reservatet nordvästra spets. Ett kontrollprogram för att mäta vattenkemin i det vatten som släpps ut är upprättat.

Analys av grundvattenströmningarna i närområdet antyder att den kalkkropp man bryter är ganska ogenomsläppligt för vatten och att kringliggande marker, inklusive Jutjärn sjö, främst påverkas av det vatten som rör sig i de lösa avlagringarna. För att kontrollera att verksamheten inte påverkar grundvattennivåerna gör företaget regelbundna mätningar i ett antal markrör, varav flera finns inom reservatet. Under de år företagets kontrollprogram förlöpt har inte några anmärkningsvärda förändringar skett av vare sig grundvattennivåer eller Lenåsbäckens vattenkemi.

Reservatet genomkorsas av en skogsbilväg, förvaltat av Lenåsen-Ockran-Tora Lot Samfällighetsförening. De andelstal som reservatet övertagit under bildandet reviderades i en förrättning 2012, se Lantmäteriärende 512-10678-2012.

Direkt öster om reservatet löper en kraftledningsgata förvaltat av Svenska kraftnät.

Natura 2000

Delar av reservatet ingår i det europeiska nätverket av skyddad natur kallat Natura2000 och har där beteckningen SE0620273 Jutjärn-Ovanmyra.

Då denna skötselplan fastställs är bara 14 av reservatets 56 ha, anmält till Natura 2000 området. De anmälda delarna sträcker sig från Jutjärns södra delar längs med Jutjärnsbäcken bort till alkärret, samt isolerat från denna sammanhängande yta, Jutjärnsängen. Skälet till Natura 2000 områdets utbredning skiljer sig från reservatets beror bl.a. på att endast vissa naturtyper ansetts motiverade att anmäla.

Några av de Natura 2000 habitat som idag finns anmälda för området är troligen felklassificerade. Därför förs inga resonemang om Natura 2000 habitat i skötselplanens plandel. I stället hänvisas till den reviderade bevarandeplan för Natura 2000 området som ska vara fastställd innan 2016 års utgång. Där kommer den senaste kunskapen om förekommande naturtyper och arter att redovisas.

Källförteckning

- Artportalen – SLU och Naturvårdsverkets databas vilken återfinns på webbadressen <http://www.artportalen.se>
- Hotflex – Länsstyrelsen i Dalarnas databas över naturvårdsintressanta arter.
- Ljung, T (1985) Rapport från en löväng. Rättvik naturmusei småskriftsserie nr 5. Rättviks naturmuseum.
- Kyrkander, T, Örnborg, J. (2012) Kransalger i Dalarna – inventeringar 2008-2010. Rapport 20012:08, Länsstyrelsen i Dalarnas län.
- Norrman J.O. (1971) Isälvsavlagringarna mellan södra ockran i Boda och Kungsholksvarn i Rättvik. Naturgeografiska inst. Uppsala universitet.
- Nystrand P.O (2002) Blekeområden i Jämtland. Rapport 2002:3. Länsstyrelsen i Jämtlands län.
- Oldhammer, B (red) (2005) Rättviksheden : en inventering av naturvärden inom Enån - Gärdsjöfältet - Ockrandalgången med förslag till skydd och skötsel. Miljövårdsenheten Rapport 2005:7. Länsstyrelsen Dalarnas län.
- Perman A, Johansson J. (2005) Tillståndsansökan för utökning av Jutjärns kalkbrott – miljökonsekvensbeskrivning. SWECO VIAK AB på uppdrag av SMA Mineral AB.

Plandel

Avvägningar mellan bevarandevärden

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara dess biologiska mångfald och värdefulla naturmiljöer. Naturtyperna utgörs av den kalkbleketjärn som givit reservatet dess namn, den bäck som rinner från denna och det alkärr bäcken slutar i, en torräng i områdets sydvästra del samt de barrskogar som omger alltihop. Reservatet syftar också till att värna den geologiska miljön, med en isälvsformad topografi och en egenartad hydrologi. Skyddet ska även bidra till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå för utpekade naturtyper och arter enligt Natura 2000. Ett underordnat syfte är även att erbjuda friluftslivet ett naturskönt och intressant område att besöka.

Syftet ska tillgodoses genom:

- Reservatets föreskrifter som hindrar exploatering och därmed möjliggör för naturtyperna att utvecklas fritt.
- Skötsel av de naturtyper, och arter, som är beroende av kontinuerlig hävd för sitt fortbestånd.
- Reservatet ska tillgängliggöras för allmänheten.

Prioritering mellan bevarandevärden

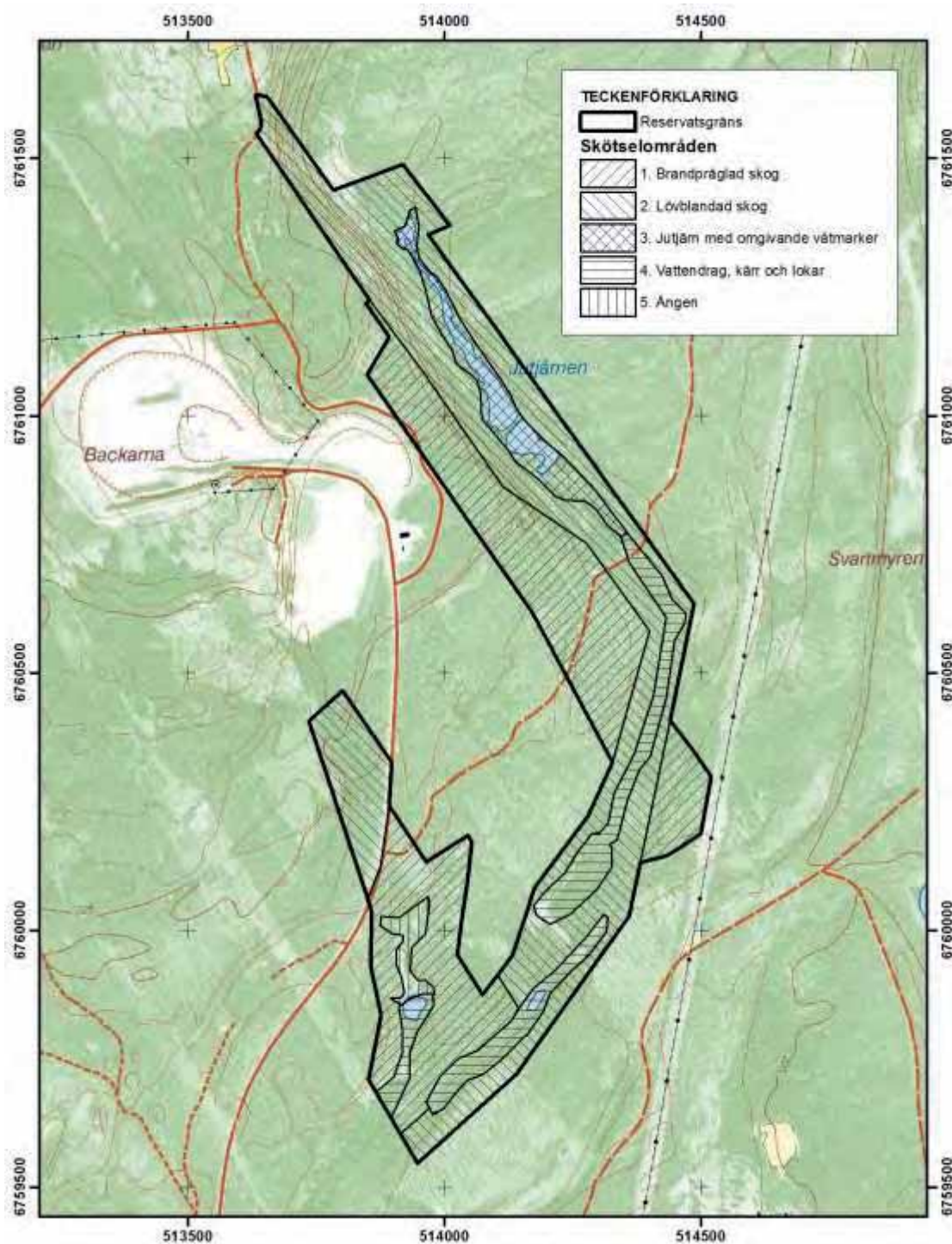
Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa geologiska och biologiska värden, varför anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att dessa värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i 6 skötselområden, 5 geografiska (se figur 1) och ett tematiskt:

1. Brandpräglad skog
2. Lövblandade skog
3. Jutjärn med omgivande våtmarker
4. Vattendrag, kärr och lokar
5. Ängsmarkerna
6. Friluftsliv och anläggningar

Förutom de skötselåtgärder som beskrivs nedan bör förvaltaren även vara öppen för att även genomföra andra insatser som syftar till att gynna specifika arter. Vad sådana insatser kan bestå av är svårt att formulera då ny kunskap om såväl arter, som vilken skötsel de gynnas kan tillkomma över tiden.

Figur 1: Utbredningen av skötselområde 1-5 i Jutjärns naturreservat

Skötselområde 1: Brandpräglad skog

Beskrivning

Detta skötselområde domineras av tall. Medan hälften av ytan upptas av bestånd i åldrar under 100 år är övriga ytor, ca 13 ha, bevuxen med mycket gammal skog i åldrar mellan 150 och 275 år. Merparten av den mycket gamla skogen växer i ett kilometerlångt stråk öster om branten ner mot Jutjärn.

Markfloran utgörs främst av olika typer av ris. Fläckvis förekommer dock karaktärsarten mosippa och precis som på övriga delar av Rättviksheden finns här även en mängd ovanliga mykorrhiza-svampar, knutna till kalkinblandad sand och rötterna till de träd de lever i symbios med. Speciellt spindelskivlingar finns det många arter av. Trots skötselområdets namn så förekommer idag mycket lite spår av äldre tiders bränder, något som kommande skötsel ska ändra på.

Bevarandemål

Området domineras av äldre brandpräglad barrskog. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig.

Skogen ska ha en öppen karaktär så solens strålar kan nå stammar, lågor och markytan, för att gynna markens örter och insekter. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens dynamik.

Skötselområdets areal på 21 ha ska bibehållas.

Skötselåtgärder

I skötselområdet ska regelbundet småskaliga naturvårdsbränningar genomföras för att förhindra att ris och mossa växer till på bekostnad av mosippa, marksvampar och örter. Lämpligast är att börja i anslutning till de ytor där vi idag har dokumenterade förekomster av brandgynnade arter eller bland de yngre tallbestånd där en brand kan initiera att brandljud och tjärved börjar utbildas. Syftet med bränningarna är inte att döda befintligt barr till förmån för ett större lövinslag. Bränningar bör dock utföras med stor försiktighet, eller inte alls, i de bestånd som gränsar till skötselområde 2 och 3 då detta riskerar att skada den värdefulla lavfloran där. I anslutning till skötselområde 5 kan träd behövas tas ned för att undvika beskuggning av ängsmarkerna.

Skötselområde 2: Lövblandad skog

Beskrivning

Skogsbestånd med stort lövinslag hittas främst på ömse sidor om Jutjärn. Fläckvis är även graninslaget stort, ibland helt dominerande. Åldern på bestånden är generellt ganska lågt, 50 år och däromkring men de rena granbestånden är överlag något äldre, runt 100 år.

Vad gäller naturvärden så bör det nämnas att örtrikedomen är stor i den grandominerade sluttningen öster om tjärnen. Där förekommer bl a ovanligare arter som finbräken och underviol.

Bevarandemål

Området domineras av gammal blandskog med ett stort inslag av äldre löv. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens dynamik. Skötselområdets areal är idag 25 ha. Det gör dock inget om arealen minskar något, antingen på grund av att hävd återupptas på historiskt använda ängsmarker, se skötselområde 5, eller för att vissa ytor bedöms kunna brännas och därmed bör ingå i skötselområde 1.

Skötselåtgärder

Bestånden i skötselområdet ska få utvecklas fritt. Detta dels för att det låter det löv som finns där växa till i ålder och omfång, men också för att det är i linje med den naturliga dynamiken i de grandominerade bestånden. I sinom tid kommer lövet att konkurreras ut av granen men det är helt i sin ordning.

Skötselområde 3: Jutjärn med omgivande våtmarker

Beskrivning

Jutjärn upptar en yta av ca 2 ha men har ett maxdjup på blott någon meter. Den har inget synligt tillflöde från norr, utan är grundvattenmatad från ett underjordiskt tillflöde som rinner in från nordost. Det inströmmande vattnet är mättat på kalk vilket fälls ut på botten som ett vitt pulver, s.k. kalkbleke. Det höga pH värdet i Jutjärn skapar en livsmiljö som endast få organismer kan hantera. Vegetationen i sjön är därför sparsam med gäddnate, hästsvans och näckmossa som dominerande arter. Av djurliv så lär nordlig sötvattensmärta finnas samt bäckröding, en inplanterad art som lyckats etableras sig permanent genom att leka i Jutjärnsbäcken.

De omgivande markerna runt sjön är desto rikare då man där har hittat ett 20-tal starrarter, däribland sällsyntheter som huvudstarr, tagelstarr, jämtstarr och härstarr. Tvärs över tjärnen går en vägbank, vars ålder är okänd men som troligen inte är äldre än 150 år då den saknas på storskifteskartan. Vattnet passerar banken via två vägtrummor som finns dragna genom den. Kanhända är vägbanken orsak till att tjärnen förefaller ha ändrat form sedan storskiftet. Dämningseffekten kan vara orsaken till att det skapats en större yta med öppet vatten norr om banken, samtidigt som den öppna vattenytan söder om banken minskat till förmån för de omgivande våtmarkerna som vuxit till.

Bevarandemål

Att tjärnen, och omgivande våtmarker, bevaras i befintligt skick. Det förutsätter att den hydrologi som skapat dess egenart bevaras men också att de omgivande våtmarkerna bevaras öppna och inte växer igen med sly och mossevegetation. Ytterligare ett mål är att endast naturligt förekommande arter lever i tjärnen. Skötselområdets areal på drygt 3 ha ska bibehållas.

Skötselåtgärder

Bäckrödingen är en för Sverige främmande art, ursprungligen härstammande från Kanada. Då fiskar inte kan sprida sig till Jutjärns vattensystem, eftersom till och frånflöde är underjordiskt, bör förvaltaren utreda möjligheten att utrota röding populationen. Detta skulle kunna ske genom elfiske och att spärra av lekmöjligheterna. Förvaltaren bör också regelbundet undersöka om det finns anledning att röja omgivande våtmarker från inväxande sly, och möjligen även slå starrytorna. Det finns undersökningar gjorda av SGU i Jämtland (Lavsjö på Rödön) som visar på en succession där starr växer in över bleken vilken i sin tur därefter ersätts av mossvegetation. En sådan process går dock mycket långsamt och tar flera hundra år. Förvaltaren kan eventuellt också utreda möjligheten att ta bort vägbanken som korsar tjärnen, för att på så vis försöka återställa tjärnen i dess ursprungliga form. Eventuellt skulle ett sådant ingrepp dock kanske skada mer än gynna naturvärdena då kalkblekemiljön störs, och de omgivande våtmarkerna troligen skulle minska i areal.

Skötselområde 4: Vattendrag, kärr och lokar

Beskrivning

Från Jutjärn rinner en bäck åt sydost som kantas av skog med stort lövinslag. Här har ett flertal rödlistade arter dokumenterats, bl a den starkt hotade gropiga skägglaven och den sårbara tretåiga hackspetten. I själva bäcken leker bäckröding. Jutjärnsbäcken slutar efter en knapp kilometer i en flack sänka i terrängen där en tät sumpskog av gråal växer. Trädstammarna växer upp från kraftiga socklar, som indikerar att varje trädindivid bör vara flera hundra år gammal och att kärret som sådant kan äga en ännu längre kontinuitet. Liksom i sydligare neiders klubbalkärr är dessa vattenomflutna trädsocklar ett Eldorado för mossor och lavar. Den ovanligaste av dessa är den starkt hotade mossan svämskapania, som här dokumenterades för första gången i landet. Nästan lika exklusiva är mossan mikroskapania och trådbrosklaven. Av övriga arter kan de sårbara arterna luddig stiftdynlav och rikkärrsskapania nämnas. Vid kärret finns även intressanta kärlväxter, som exempelvis skuggviol och älvfräken.

Sydost om alkärret rinner en bäck in i reservatet vilken har sina källor vid Svartmyren 700 m längre norrut. Den slutar i en lok och löper därefter underjordiskt vidare åt sydväst. Markytan ovanför det underjordiska flödet har karaktären av en blocksänka

och är bara sparsamt beklädd med vegetation. Eventuellt hindrar isbildning och markrörelser att träd etablerar sig. I området längs Svartjärnsbäcken har bl a sårbara arter som gräddporing, spinnfingersvamp och luddig stiftdynlav blivit funna. Nordväst om Svartjärnsbäcken löper Lenåsbäcken in, också den med ett mestadel underjordiskt flöde. Söder om Jutjärnsängen visar den sig dock i form av en lok men löper sedan vidare underjordiskt. I denna lok, samt de som finns i anslutning till Svartjärnsbäcken, har såväl större som mindre vattensalamander konstaterats. Sist kan nämnas att de tre bäckarna verkar stråla samman till ett vattendrag strax väster om reservatet.

Bevarandemål

Att området bevaras så som det är idag. En viktig förutsättning för detta är att de vattenståndsvariationer som rått i området får fortgå. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen därmed blir olikåldrig. Skötselområdets areal på knappt 6 ha ska bibehållas.

Skötselåtgärder

I området ska överlag råda fri utveckling men om vattenstandsfluktuationerna inte håller emot granuppväxt som förändrar karaktären på beståndet kan röjning eller ringbarkning av gran tillåtas. Förvaltaren får gärna fälla träd i strandzonen till lokarna för att på så vis gynna den mossflora som konstaterats.

Skötselområde 5: Ängen

Beskrivning

Från kalkbrottet och rakt söderut rinner Lenåsbäcken genom ett mestadels underjordiskt flöde. Bäckens lopp avspeglar sig som ett örtrikt stråk genom skogen ovanför. Detta har nyttjats av de boende i området genom att skogen avverkat i de södra delarna och slätter börjat bedrivas. Troligen har ängen tagits upp ganska sent då den inte förekommer på storskifteskartan. Förmodligen upphörde hävden under 1950-talet. Efter att ängen uppmärksammats i en inventering 1985 återupptogs slättern av olika aktörer, bl a stiftsgården och Rättviks naturbruksgymnasium. Efter att ha legat nere några år återupptogs hävden igen 2010, denna gång i regi av Länsstyrelsen. Efter en inledande restaurering då ytan brändes och träd i kringliggande örtrik skogs togs ned, har ytan därefter slåttrats årligen.

Vid, och i anslutning till, Jutjärnsängen har starkt hotade arter som fältgentiana och smällvedel konstaterats växa. Den sistnämnda har här en av sina få lokaler i landet. Ängen har också många orkidéarter så som tvåblad, skogknipprot, brudsporre. Även ängssvampar som lädervaxskivling och musseronvaxskivling har observerats. Fjärilsfaunan vid Jutjärnsängen är i sig mycket speciell. Här har sällsynta arter som brun gräsfjäril och sotnätfjäril noterats men också än ovanligare arter så som det

sårbara guldfransmottet och den starkt hotade violetta guldvingen.

Det ska också nämnas att det även finns annan historisk slogmark i reservatet, bl a vid Dammängena sydost om alkärret och myren norr om Jutjärn. Huruvida dessa ytor har kvar några botaniska värden från den tid de slogs är tyvärr inte utrett.

Bevarandemål

Att Jutjärnsängen bevaras, och får vidareutveckla sin egenart, genom fortsatt årlig slåtter. Om de ängsmiljöer som återfinns på andra ställen i reservatet också restaureras är det positivt men inte nödvändigt. Skötselområdets areal ska minst vara 1 ha, en siffra som bara omfattar själva Jutjärnsängen med omgivande restaurerade ytor.

Skötselåtgärder

Som nämnts ovan så återupptog Länsstyrelsen hävden av Jutjärnsängen år 2010. Slåttern ska fortgå årligen även framöver. I samband med detta så togs en del träd ner i ängens absoluta närhet för att på så vis utöka dess yta. Även framgent kan det bli aktuellt att ta ned träd i direkt anslutning till ängen för att förhindra att ängen skuggas allt för mycket av den omgivande skogen.

Vad gäller den historiska ängsmark som beskrivs ovan så för förvaltaren fri att utreda om det skulle vara lönt att restaurera, och återuppta slåtter, här.

Skötselområde 6: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Området har troligen utnyttjats för friluftsliv i ganska i liten utsträckning innan reservatsbildningen påbörjades. Troligen har dock befolkningen i Ovanmyra rört sig regelbundet i området för att plocka bär och svamp och i viss mån för jakt och fiske. De senaste årtiondenas uppmärksamhet kring områdets biologiska värden har säkerligen lockat dit ett större antal naturintresserade också. Detta gäller speciellt området runt Jutjärnsängen vilket lett till att Rättviks kommun satt upp skyltar för att informera om dess värden. Troligen kommer besöksfrekvensen att öka i och med reservatsbildningen eftersom området ligger relativt nära bebyggelse.

Bevarandemål

Reservatet ska uppfylla kriterierna för ett kategori 2 objekt enligt Länsstyrelsens 'Informations och tillgänglighetsplan för naturreservat'. Det innebär att reservatets gräns är utmärkt i terrängen; att det finns hänvisning från enskild väg; att det finns en tydlig entré till reservatet; att rastmöbler finns ditställda; att informationstavlor är uppsatta samt att information kan hittas via Länsstyrelsens hemsida och foldrar.

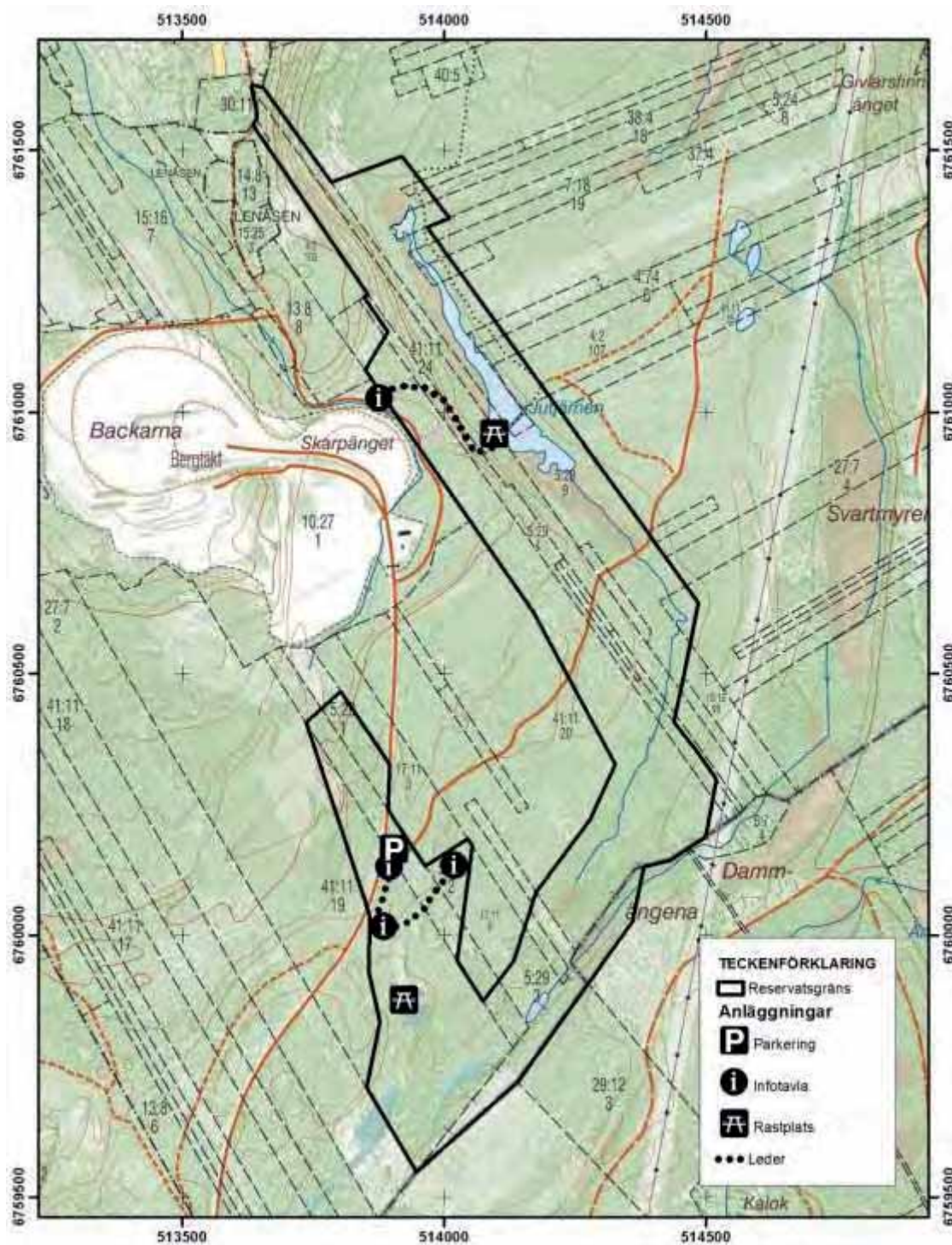
Skötselåtgärder

Reservatets gräns ska märkas ut i terrängen. Information om reservatet ska sammanställas så det finns att tillgå via Länsstyrelsens hemsida och foldrar. För att leda besökare till reservatet ska en vägskylt sättas upp vid avfarten till Jutjärnsvägen från väg 301 samt ytterligare en vid platsen för reservatets huvudentré. Huvudentrén ska anläggas i anslutning till vägskalet 100 m norr om Jutjärnsängen. Där ska en mindre parkeringsyta för 2-3 bilar skapas och en informationstavla om reservatet sättas upp. Den befintliga stig, som leder från parkeringen till Jutjärnsängen ska tydligt markeras upp som led för besökarna med en förlängning till smällvedellokalen nordost om ängen. De skyltställ som kommunen satt upp vid ängen, respektive smällvedellokalen kan användas då de är i gott skick. Skyltarna i sig, som beskriver äng och smällvedel, bör dock förnyas. Sista bör ett bänkbord placeras i anslutning till ängen, förslagsvis i dess södra ände. En annan entré, dock utan parkering, ska anläggas 850 m norr om den första. Här, direkt öster om kalkbrottet, går en stig in från bilvägen som leder ner till Jutjärn. Där stigen angör vägen ska en informationsskylt, beskrivande hela reservatet, sättas upp. Stigen från skylten ner till Jutjärn ska också markeras upp som led för besökare. Vid Jutjärn bör leden sluta i någon typ av mål för vandraren, eventuellt en skylt som informerar om själva tjärnen, alternativt ett bänkbord där man kan fika. Notera att platsen där leden angör vägen inte ligger i reservatet vilket gör att ett nyttjanderättsavtal eller servitut måste upprättas för dessa delar.

Jakt och fiske

Jakten förvaltas av Bingsjö-Boda viltvårdsområde. De inskränkningar som rör jakten begränsas till att nya permanenta konstruktioner i anslutning till jaktpass inte får skapas, att bedriva jakt med fälla inte tillåts (minkfällor dock undantagna) samt det inte blir tillåtet att utfordra djur eller lägga ut åtel (med undantag för att sätta upp saltsten och lämna kvar ränta efter skjutet vilt).

Fiske förvaltas av Rättvik-Boda fiskevårdsområdesförening. De inskränkningar som rör fisket rör förbudet att plantera in främmande växter och djur. Därmed blir det inte längre möjligt att få tillstånd till att sätta ut öring i tjärnen.

Figur 2: Anläggningar i Jutjärns naturreservat

Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Restaureringsåtgärder

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med funktionen för områdesskydd vid länsstyrelsen.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	Prioritet	Mål med åtgärden	När	Var	Frekvens
Uppmärkning av reservatsgräns	1	Synliggöra reservatsgräns	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd
Anlägga parkeringsplats	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd
Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd
Markering av leder	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd
Iordningställa rastplats	2	Ökad tillgänglighet	Inom 1-5 år	Se karta	Engångsåtgärd
Nyttjanderättsavtal för den norra entrén	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd
Folder och webbplats	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd
Slätter av Jutjärnsängen	1	Bibehålla naturvärden	Inom 1 år	Skötsel område 5	Årligen
Genomföra småskaliga naturvårdsbränder	2	Bibehålla naturvärden	Inom 1-5 år	Skötsel område 1	Regelbundet, helst årligen
Hålla Jutjärns myrmark, alkärr och blocksänkor fria från inväxande träd	3	Bibehålla naturvärden		Skötsel område 3 och 5	Vid behov
Ta ned träd i anslutning till Jutjärnsängen	3	Bibehålla naturvärden		Skötsel område 5	Vid behov
Utred möjligheten att utrota bäckröding	3	Tillskapa naturvärden	Inom 5-10 år	Skötsel område 3	I mån av resurser
Utred effekten av att ta bort vägbanken över Jutjärn	3	Tillskapa naturvärden	Inom 5-10 år		I mån av resurser
Fälla träd vid stranden runt lokarna	3	Tillskapa naturvärden	Inom 1-5 år	Skötselområde 4	I mån av resurser
Utreda möjligheten att återuppta slätter på historisk ängsmark	3	Tillskapa naturvärden	Inom 5-10 år	Skötselområde 2 och 5	I mån av resurser

Hur man överklagar hos Regeringen

Den som vill överklaga ska skriva till Regeringen. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet**. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- * vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarie-nummer 511-2680-2012,
- * varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- * hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- * namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Regeringen. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till Miljö- och Energidepartementet.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.